

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
Факультет соціальних наук та соціальних технологій
Кафедра політології

Освітній ступінь – бакалавр

бакалаврська робота

**«ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В США, КАНАДІ ТА ВЕЛИКІЙ
БРИТАНІЇ НА ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ ДОВКОЛА УКРАЇНИ»**

Виконав: студент 4-го року навчання
Спеціальності
052 Політологія
Забавський Назар Ігорович

Науковий керівник:
Шаповалов Сергій Андрійович,
Старший викладач кафедри
політології НаУКМА

Рецензент
Магістерська (бакалаврська) робота
захищена
З оцінкою _____
Секретар ЕК _____
« » _____ 20__ р.

Київ – 2025

План

Вступ	с. 3
1. Формування та діяльність української діаспори в США, Канаді та Великій Британії до 24 лютого 2022 року.....	с.5
1.1 Перші хвилі формування української діаспори	с. 5
1.2 Українська діаспора в добу незалежності (1991–2022).....	с. 7
2. Діяльність української діаспори в США, Канаді та Великій Британії після повномасштабного вторгнення РФ до України	с. 20
2.1 Діяльність української діаспори у США.....	с.20
2.2 Діяльність української діаспори у Канаді.....	с. 27
2.3 Діяльність української діаспори у Великій Британії.....	с. 36
Висновки	с. 46
Список використаних джерел і літератури	с. 49
Додатки	с. 55

ВСТУП

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року стало найбільшим викликом для системи міжнародної безпеки з часів завершення Холодної війни. Від перших годин наступу стало зрозуміло, що йдеться не лише про територіальну агресію, а про спробу повного знищення української суб'єктності – історичної, політичної, культурної. У цій ситуації важливу роль відіграли не лише збройні сили чи уряди партнерів, а й світова українська діаспора, яка, здавалося б, залишалася осторонь великої політики. Проте саме вона стала одним із чинників мобілізації міжнародної підтримки України – зокрема, в державах, що мають найбільші українські громади: США, Канаді та Великій Британії.

Актуальність теми зумовлена тим, що діаспора, яка історично формувалася як спільнота емігрантів, в умовах війни перетворилася на потужного політичного актора. Вона вплинула на громадську думку, формування державної політики, лобіювала санкції проти Росії та допомогу Україні, провадила гуманітарні та інформаційні кампанії. Усі ці дії сприяли підвищенню стійкості української держави в часи найглибшої кризи з моменту її незалежності.

Метою бакалаврської роботи є аналіз позиції української діаспори в США, Канаді та Великій Британії після початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році та їх вплив на політичну ситуацію довкола України. У центрі дослідження – активність діаспори на різних рівнях: від протестних акцій і гуманітарної підтримки до адвокаційної діяльності та впливу на урядові рішення країн проживання. Робота має на меті не лише зафіксувати історію політичної активності діаспори після вторгнення, а й дати відповідь на ширше питання: як українці за кордоном можуть формувати глобальний політичний порядок денний і бути невід'ємною частиною боротьби за майбутнє України.

Для досягнення цієї мети поставлено такі **завдання**:

1. Простежити еволюцію української діаспори в США, Канаді та Великій Британії до 2022 року – її формування, особливості, інституційні структури та політичну активність;

2. Охарактеризувати конкретні форми та масштаби участі діаспори після 24 лютого 2022 року в гуманітарній, інформаційній та політичній підтримці України;

3. Оцінити реальний вплив діаспорних ініціатив на формування зовнішньої політики США, Канади та Великої Британії щодо України;

4. Виокремити особливості взаємодії між «старою» та «ною» діаспорою, а також її наслідки для подальших українських стратегій впливу за кордоном.

5. Довести активну дипломатичну роль української діаспори у США, Канаді, Великій Британії.

Об'єктом дослідження є діяльність української діаспори в умовах війни як частини глобального громадянського суспільства.

Предметом дослідження виступають конкретні механізми політичного впливу діаспори на уряди країн проживання (США, Канади, Великої Британії) у контексті протидії агресії Російської Федерації.

Методи дослідження включають міждисциплінарний підхід, що включає історико-політичний аналіз, контент-аналіз ЗМІ та соціальних мереж, елементи дискурс-аналізу публічних заяв, а також порівняльний аналіз наявних кейсів. Особливу увагу приділено вивченню горизонтальних ініціатив, ролі громадянського суспільства та мережевих структур активізму в діаспорі.

Джерельну базу становлять: офіційні сайти діаспорних організацій (як-от USSA, CUF, Association of Ukrainians in Great Britain), публікації в авторитетних західних медіа (The Guardian, BBC, NPR, Al Jazeera), пости активістів і лідерів думок у соціальних мережах, аналітичні звіти, документи міжнародних організацій, інтерв'ю учасників подій.

Робота складається зі вступу, двох розділів, що включають до себе п'ять підрозділів, висновків, списку використаної літератури, додатків.

1. ФОРМУВАННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В США, КАНАДІ ТА ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ДО 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

1.1 Перші хвилі формування української діаспори

Масова українська імміграція до Північної Америки розпочалася наприкінці 1870-х років. У цей період (до 1914 р.) до США прибули близько 250 тис. українських іммігрантів, в основному, молоді селяни із Закарпаття та Галичини. Вони шукали кращих економічних можливостей, не маючи виразної національної ідентичності, і часто називали себе «русинами».¹ Подібна перша хвиля відбулася і в Канаді: уряд Канади заохочував переселенців, надаючи безкоштовну землю на заході країни. Перші українські поселенці з'явилися у 1890-х роках в преріях Манітоби, Саскачевану та Альберти, де працювали фермерами.² До початку Першої світової війни українська громада Канади вже налічувала десятки тисяч осіб. У Великій Британії до 1914 р. українців було небагато: невелика група галичан (близько 500 осіб) оселилася на заробітках у Манчестері, але більшість з них згодом виїхала до Північної Америки або повернулася додому.³

Друга хвиля української імміграції припадає на 1920–1930 роки. У США вона була обмежена через імміграційні квоти, і за 1920–1939 рр. прибуло лише близько 20 тис. українців. В Канаді ж у міжвоєнний період переїхали десятки тисяч нових поселенців (понад 67 тис. осіб у 1920–1930 рр.). Серед них більшість теж шукали кращого життя через скрутні умови в радянській Україні, а також втікали від голоду й репресій початку 1930-х років.⁴ З'являються і політичні

---

¹ Encyclopedia of Ukraine (2020). United States of America (entry on Ukrainians in the USA by Myron B. Kuropas). Internet Encyclopedia of Ukraine. URL:

<http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CU%5CN%5CUnitedStatesofAmerica.htm>

² Ukrainian World Congress (2022). Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now. (Історичний огляд імміграційних хвиль до Канади). URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>

³ Ukrainians in the UK (2021). Ukrainians in the United Kingdom (онлайн-енциклопедія українців у Британії). Розділи: To 1939, 1939–1991, 1991–2021. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm>

⁴ Ukrainian World Congress (2022). *Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now*. (Історичний огляд імміграційних хвиль до Канади). URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>

емігранти – колишні вояки армії УНР чи ЗУНР, учасники визвольних змагань 1917–1921 рр., які виїхали за кордон після поразки та продовжували підтримувати ідею незалежності України. Ці міжвоєнні іммігранти були вже більш національно свідомими і нерідко освіченими, що сприяло консолідації громад. У Великій Британії у 1920-х роках перебували переважно представники українських дипломатичних місій УНР та ЗУНР в Лондоні, а також кілька політичних діячів-емігрантів. Постійної громади українців в міжвоєнній Британії майже не було, лише поодинокі студенти чи емігранти.

Друга світова війна та повоєнні роки принесли третю хвилю масової української діаспори. Сотні тисяч українців опинилися в таборах переміщених осіб у Західній Європі, відмовившись повертатися до радянського режиму. Багато з них – колишні воїни УПА, остарбайтери, біженці від радянських репресій.⁵ У 1947–1955 рр. десятки тисяч цих переміщених осіб емігрували до США (майже 80 тис. прибули як біженці) і Канади (понад 34 тис. у 1947–1953 рр.). Саме ця хвиля сформувала ядро організованої української діаспори на Заході. У Великій Британії після війни оселилося близько 30 тис. українців – колишніх військовополонених і біженців, яких британський уряд прийняв як робочу силу (наприклад, солдати 1-ї Української дивізії та остарбайтери).⁶ Ці повоєнні іммігранти були національно свідомими, згуртувалися у громади і активно включилися в суспільне життя діаспори. Виникають ключові діаспорні інституції: у США – Український Конгресовий Комітет Америки (УККА, заснований 1940 р.) та інші організації, в Канаді – Конгрес Українців Канади (КУК, заснований 1940 р. як Комітет українців Канади), у Британії – Союз українців у Великій Британії (СУБ, англ. Association of Ukrainians in Great Britain, створений 1946 р.). Для координації зусиль розпорошених громад у 1967 році

---

⁵ Ukrainian World Congress (2022). *Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now*. (Історичний огляд імміграційних хвиль до Канади). URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>

⁶ Ukrainians in the UK (2021). *Ukrainians in the United Kingdom* (онлайн-енциклопедія українців у Британії). Розділи: *To 1939, 1939–1991, 1991–2021*. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm>

було засновано Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ, нині Світовий Конгрес Українців, СКУ) – глобальне об'єднання діаспори.⁷

У післявоєнні десятиліття українська діаспора в США, Канаді та Великій Британії стала важливим осередком збереження національної ідентичності та боротьби за свободу України. Антикомуністична налаштованість була характерною рисою повоєнної діаспори. Уже з 1920-х років, а особливо після війни, українські громади на Заході вважали своїм головним завданням інформувати уряди й суспільства країн проживання про ситуацію в радянській Україні. Вони поширювали правду про Голодомор 1932–1933 рр. та сталінські репресії, підтримували дисидентів і політичних в'язнів. Наприклад, у США Український конгресовий комітет та інші організації лобювали створення урядової комісії з вивчення Голодомору, і в 1988 р. ця комісія представила Конгресу обширний звіт, що доводив геноцидний характер штучного голоду.⁸ Українці діаспори проводили маніфестації проти русифікації та утисків церкви в УРСР, відзначали роковини незалежності УНР, вшановували пам'ять жертв радянського режиму. Всі ці роки діаспора не втрачала духовного зв'язку з батьківщиною: зберігала мову, церкву і традиції, мріяла про відновлення державності. Симон Петлюра ще 1923 р. визначив завдання української еміграції як збереження «традиції української державності» та поширення української ідеї серед західних політичних кіл. Ця місія виконувалася десятиліттями – українці за кордоном стали голосом поневоленої нації на міжнародній арені. Відтак, коли настав час здобуття Україною незалежності, діаспора зустріла його згуртовано і підготовлено.

1.2 Українська діаспора в добу незалежності (1991–2022 рр.)

---

⁷Станіслав Лазебник. Незалежність України в долях закордонного українства. Український дипломатичний вісник. 2021. №15. URL: <https://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/15-2021.pdf>

⁸ Ukrainian World Congress. UWC welcomes U.S. Senate resolution recognizing the Holodomor as genocide of the Ukrainian people. Ukrainian World Congress. — 2018. — 5 жовтня. — URL:

<https://www.ukrainianworldcongress.org/uwc-welcomes-u-s-senate-resolution-recognizing-the-holodomor-as-genocide-of-the-ukrainian-people/>

Проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року стало історичним тріумфом для закордонних українців. Діаспора радісно вітала відродження української державності. Як згадував очевидець, «не пригадую радіснішого дня в моєму житті. Українці в США і Канаді негайно розпочали активні дії, щоб їхні країни визнали нову державу. Особливо активними були українці Канади – завдяки тиску та зверненням представників діаспори у федеральному та провінційних парламентах Канада першою з країн Заходу офіційно визнала незалежність України (2 грудня 1991 р.)».⁹

У США українська громада також доклала зусиль до того, щоб переконати американських політиків підтримати Україну. Як відзначають дослідники, українська діаспора зробила вагомий внесок у рішення США визнати незалежність України і надалі цілеспрямовано впливала на розвиток українсько-американських відносин. Діаспорні організації організували інформаційні кампанії, пояснюючи американському суспільству прагнення українців до свободи.¹⁰

Одразу після 1991 року західні українці розпочали практичну допомогу молодій державі. Масштаби такої допомоги значно розширилися після проголошення незалежності. У грудні 1991 р. Світовий Конгрес Вільних Українців спільно з Українською світовою координаційною радою оголосили про створення Фонду відбудови України. Діаспора збирала кошти та відправляла гуманітарні вантажі для подолання економічної кризи початку 1990-х рр. Загальновідомими є факти великої гуманітарної допомоги від діаспори для подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – ще до незалежності, наприклад, у США українці створювали спеціальні фонди для постраждалих. Після 1991 р. такі ініціативи тільки посилилися. Українці за кордоном активно збирали медикаменти, одяг, книги для України, допомагали встановлювати

---

⁹ Станіслав Лазебник. Незалежність України в долях закордонного українства. Український дипломатичний вісник. 2021. №15. URL: <https://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/15-2021.pdf>

¹⁰ Bilovus L., Homotuk O., Nedoshytko I. The influence of the Ukrainian US diaspora on interstate cooperation: Ukraine-USA (1991–2018). Zaporizhzhia Historical Review. 2021. №4(56). С. 253–263. URL: <https://eesiag.com/history/the-influence-of-the-ukrainian-us-diaspora-on-interstate-cooperation-ukraine-usa-1991-2018.html>

партнерські зв'язки міст і університетів, запрошували українських студентів на навчання. Важливим внеском стала підтримка створення дипломатичної інфраструктури України за кордоном: діаспора профінансувала придбання приміщень для посольств і консульств. Зокрема, українська громада в США зібрала близько \$920 тис. на купівлю будівлі Генерального консульства України в Нью-Йорку, а також допомогла облаштувати посольства й консульства України в Аргентині, Великій Британії, Канаді, Польщі та інших країнах. Таким чином, у перші ж роки незалежності діаспора стала важливою опорою державного становлення України на міжнародній арені.

Водночас сама діаспора переживала переосмислення своєї ролі. Головна історична мета – здобуття незалежності – була досягнута, і постало питання про нові завдання. Серед старших емігрантів виникала певна розгубленість: не всі одразу усвідомили, з якою саме Україною мають справу (адже владу здебільшого очолили колишні радянські номенклатурники). Деякі радикальні емігрантські середовища спершу навіть закликали дистанціюватися від нової держави, побоюючись «комуністичного реваншу». Проте більшість діаспори швидко перейшла від позиції «визвольної боротьби» до позиції партнерства з незалежною Україною. Організації українських націоналістів і інші групи перебудували свою діяльність: замість боротьби проти СРСР вони зосередилися на відстоюванні національних інтересів вже суверенної України.¹¹ Діаспора усвідомила, що її місія тепер – допомагати Україні утвердитися як демократичній, процвітаючій державі і захищати її від зовнішніх загроз.

У 1990 роках українські громади в США, Канаді та Британії зміцнювали контакти з Батьківщиною і водночас інтегрували новоприбулих іммігрантів з пострадянської України. Після відкриття кордонів тисячі українців скористалися можливістю виїхати на Захід: як на тимчасові заробітки, навчання чи й на постійне проживання. Наприклад, у Великій Британії в 1990–2000 роки кількість нових іммігрантів з України різко зросла – за неофіційними даними, в середині

---

¹¹ Станіслав Лазебник. Незалежність України в долях закордонного українства. Український дипломатичний вісник. 2021. №15. URL: <https://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/15-2021.pdf>

2000-х рр. у країні перебувало понад 100 тис. вихідців з України. Подібні процеси відбувалися і в Північній Америці, хоч там більшість емігрантів осідала легально через імміграційні програми. У Канаді після 1991 р. цю четверту хвилю міграції характеризували як «економічну»: приїздили люди з високим освітнім рівнем, що прагнули кращих перспектив після кризи 1990-х рр. Вони досить легко знаходили роботу і поступово влилися в існуючі громади.

У США 1990 рр. ознаменувалися теж прибуттям десятків тисяч нових іммігрантів з незалежної України, хоча точний облік ускладнений. До кінця століття чисельність американців українського походження сягнула приблизно 1 мільйона осіб (враховуючи народжених в США нащадків попередніх хвиль та нових прибулих). У Канаді за переписом 2001 р. українське походження зазначили 1,07 млн осіб, а станом на 2016 р. – вже понад 1,36 млн (близько 4% населення країни), що робить українців однією з найбільших етнічних груп Канади. Велика українська діаспора в Канаді є третьою за чисельністю у світі (після Росії та самої України).¹² У Британії ж громада була набагато меншою: перед війною 2022 р. осіб українського походження там налічували в межах кількох десятків тисяч (біля 18 тис. отримали британське громадянство в 1991–2021 рр., при цьому значна частина залишалася як тимчасові мігранти).

Нові іммігранти принесли в діаспору свіжий подих, хоча їх інтеграція не завжди була повною. Вони охоче відвідували українські церкви та культурні заходи, але менше долучалися до старих діаспорних організацій.¹³ Проте великі події на Батьківщині сприяли єднанню «старої» і «нової» діаспор. Уже в 1990 роках українці за кордоном почали спільно реагувати на виклики в Україні: разом збирали допомогу під час економічної кризи, лобіювали підтримку реформ. Діаспорні лідери налагодили постійний діалог з українською владою: проводились конференції, візити, створювалися урядові структури для зв'язків з діаспорою. У 1993 р. в Києві відбувся перший Всесвітній форум українців під

---

¹² Ukrainian World Congress. Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now. Ukrainian World Congress. 01.07.2022. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>

¹³ Ukrainians in the United Kingdom. Ukrainians in the United Kingdom. 2021. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm#1991-2021>

егідою СКУ, що зібрав представників діаспори й України для вироблення спільних кроків. Така інституціоналізація відносин заклала основу для координації зусиль на підтримку України.

Особливу роль діаспора відігравала у політичній підтримці України на міжнародній сцені. Уряди США і Канади прислухалися до голосу впливових українських громадян. Протягом 1990-х рр. діаспорні організації активно лобіювали інтереси України. Зокрема, в США Український конгресовий комітет Америки (УККА) та створена ним Вашингтонська представницька агенція (Українська національна інформаційна служба, UNIS) підтримували постійні контакти з Конгресом і адміністрацією США. Вони сприяли наданню Україні фінансової допомоги, закликали гарантувати безпеку України після її ядерного роззброєння, добивалися визнання Голодомору геноцидом на законодавчому рівні. В Канаді місцева діаспора також впливала на формування зовнішньої політики: багато депутатів і міністрів канадського уряду мали українське походження або тісні зв'язки з громадою, що полегшувало адвокацію проукраїнських рішень. Наприклад, завдяки зусиллям громади та дружніх парламентарів, Канада однією з перших надала Україні масштабну технічну і гуманітарну допомогу в 1990-ті роки. Українці за кордоном створили групи підтримки України у парламентах (зокрема, в Конгресі США ще 1997 р. сформовано двопартійний «Український кокус» – об'єднання конгресменів-приятелів України). Починаючи з 2000-х років, УККА спільно з конгресменами-однодумцями проводять щорічні Дні України в Конгресі США, де представники громади зустрічаються з сенаторами та членами Палати представників.¹⁴ Такі заходи мають на меті інформувати американських законодавців про актуальні потреби України і спонукати їх до відповідних дій в інтересах української держави.

---

¹⁴ Bilovus L., Homotuk O., Nedoshytko I. The influence of the Ukrainian US diaspora on interstate cooperation: Ukraine-USA (1991–2018). Zaporizhzhia Historical Review. 2021. №4(56). С. 253–263. URL: <https://eesiag.com/history/the-influence-of-the-ukrainian-us-diaspora-on-interstate-cooperation-ukraine-usa-1991-2018.html>

На початку 2000-х років, із становленням в Україні олігархічної системи та згоранням реформ, українська діаспора уважно стежила за подіями на Батьківщині і була готова стати на захист демократичних цінностей. Кульмінацією цього став Помаранчевий революційний рух 2004 року. Після фальсифікації результатів президентських виборів, коли мільйони українців вийшли на Майдан, громади в США, Канаді, Британії та інших країнах також мобілізувалися на підтримку протестів. Українці за кордоном організовували мітинги солідарності перед посольствами і консульствами, зверталися до місцевої преси з роз'ясненням ситуації, закликали свої уряди не визнавати сфальсифіковані вибори. Як відзначалося у діаспорних оглядах, українські громади Північної Америки цілковито підтримали Помаранчеву революцію, проводячи акції на підтримку демократії. Ба більше, діаспора зробила практичний внесок у забезпечення чесних виборів: тисячі українців Канади та США поїхали в Україну як міжнародні спостерігачі на переголосування у грудні 2004 року.¹⁵ Це дало змогу зафіксувати і попередити можливі порушення, що суттєво сприяло перемозі демократії. Таке активне залучення діаспори свідчило про її небайдужість до долі України і готовність діяти. У результаті Помаранчевої революції діаспора встановила тісніші контакти з новим українським керівництвом, сподіваючись на продовження реформ. Хоч подальші політичні розчарування в Україні дещо пригасили ейфорію, досвід 2004 року згуртував громаду та дав їй впевненість, що спільними зусиллями українців у світі можна впливати на історичний хід подій.

У період між 2005 і 2013 роками діаспора продовжувала працювати на підтримку української державності в різних напрямках. Пріоритетом залишалася інформаційна робота та культурна дипломатія. Громадські організації діаспори проводили в західних країнах виставки, конференції, присвячені Голодомору та іншим сторінкам української історії, домагаючись їхнього визнання на міжнародному рівні. Значною перемогою стало офіційне визнання Голодомору

---

¹⁵ Business Ukraine. The Ukrainian diaspora divide. Ukrainian Canadian Congress. 03.01.2011. URL: <https://www.ucc.ca/2011/01/03/the-ukrainian-diaspora-divide-business-ukraine-online-article/>

геноцидом: у Канаді відповідний акт парламенту було ухвалено 2008 року, у США – 2018 року (резолуція Сенату, а ще раніше, у 2006 р., відкрито Меморіал жертвам Голодомору у Вашингтоні за активної участі діаспори)¹⁶. Такі кроки не лише вшановували історичну правду, а й слугували нагадуванням про злочини радянського режиму, проти спадкоємності якого – сучасної російської імперської політики – діаспора також послідовно виступала.

У цей же час діаспора активно підтримувала євроатлантичні прагнення України. Українці в США і Канаді лобювали поглиблення співпраці НАТО з Україною, програму «Партнерство заради миру», а після 2008 р. – надання Україні перспективи членства.¹⁷ Хоча тоді ці зусилля не увінчалися швидким успіхом, вони заклали підґрунтя для майбутньої підтримки безпеки України. Окремою темою була економічна допомога: діаспоряни інвестували в українські проекти, відкривали стипендії для студентів, підтримували розвиток громадянського суспільства (наприклад, фінансували окремі ініціативи на зразок стипендійного фонду ім. Ковальських при Києво-Могилянській академії, програм обмінів і стажування молодих українців у західних установах тощо). Діаспорний бізнес і професіонали стали містком для інтеграції України у світову економіку, хоча часто стикалися з проблемами корупції на Батьківщині.

Події кінця 2013 – початку 2014 років стали новим переломним моментом, що розбудив і об'єднав усю українську діаспору. Революція Гідності (Євромайдан), яка вибухнула у відповідь на проросійський розворот влади Януковича, отримала величезний відгук серед українців за кордоном. Діаспора масово організувала акції солідарності по всьому світу: від Нью-Йорка і Торонто до Лондона і Сіднея. Люди виходили на площі з гаслами «Україна – в ЄС», «Підтримаймо Майдан», зверталися до місцевої преси і політиків. Українські громади створювали імпровізовані комітети підтримки Євромайдану, збирали кошти на допомогу протестувальникам у Києві. За спогадами очевидців, у зимові

---

¹⁶ Embassy of Ukraine in the USA. Dedication ceremony of the Ukrainian Famine-Genocide (Holodomor) Memorial in Washington DC. Embassy of Ukraine in the USA. 07.11.2015. URL: <https://usa.mfa.gov.ua/en/news/4897-dedication-ceremony-of-the-ukrainian-famine-genocide-holodomor-memorial-in-washington-dc>

¹⁷ NATO. What we do. NATO. 2025. URL: <https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics.htm>

місяці 2013–2014 рр. українська діаспора по всьому світу мобілізувалася та збирала гроші й спорядження для Майдану. Волонтери в діаспорі надсилали теплий одяг, медичні препарати, засоби захисту для мітингарів. Інформаційна підтримка теж була надзвичайно важливою: діаспоряни створили англомовні ресурси, як-от Euromaidan Press, які оперативно перекладали новини з Майдану для західної аудиторії.¹⁸ Це допомогло привернути увагу всього світу до боротьби українців. Як відзначено в аналітичних матеріалах, Майдан отримав значну підтримку від української діаспори, яка спонукала світові медіа та урядовців визнати легітимність протестів.¹⁹ Після розстрілів Небесної Сотні у лютому 2014 р., діаспора посилила тиск на західні уряди із вимогою санкцій проти винних у насильстві. Ця хвиля солідарності показала, що нова генерація українців за кордоном – зокрема нещодавні емігранти – відчують моральний обов'язок діяти спільно з народом вдома, «нести вогонь відповідальності за Україну» навіть з еміграції.

Невдовзі діаспорі довелося кинути всі сили на протидію відкритій російській агресії. Анексія Криму в березні 2014 р. і початок війни на Донбасі викликали хвилю обурення і рішучих дій українців за кордоном. У світових столицях пройшли масові мітинги під гаслами «Stop Putin – Stop War», «Hands off Ukraine».²⁰ Діаспорні організації координувалися через Світовий Конгрес Українців, створюючи єдиний фронт. Гуманітарна допомога потекла в Україну безпрецедентним потоком: громади закупували бронезилети, шоломи, прилади нічного бачення, медичні аптечки для українських військових, збирали гроші для поранених та переселенців. За даними дослідників, з 2014 р. Україна отримала значну підтримку від діаспори, особливо під час Євромайдану, анексії Криму та війни на Сході. Основними напрямками допомоги стали гуманітарні

---

¹⁸ Brookings Institution. When Ukraine set course for Europe. Brookings Institution. 2023. URL: <https://www.brookings.edu/articles/when-ukraine-set-course-for-europe/>

¹⁹ Razom for Ukraine. Ukraine and the Maidan. Razom for Ukraine. 2016. URL: <https://www.razomforukraine.org/projects/policyreport/ukraine-and-the-maidan/>

²⁰ Белогорський М. Українці — ми не одні! Ми не забуті світом! STOP PUTIN! Putin — hands off Ukraine! Новини Придніпров'я. 17.09.2014. URL: [https://news.pn/uk/blogs/114217:contentReference\[oaicite:4\]{index=4}](https://news.pn/uk/blogs/114217:contentReference[oaicite:4]{index=4})

вантажі, боротьба з російською пропагандою, лобіювання санкцій проти РФ та політичні акції впливу.

Українці за кордоном створили нові волонтерські мережі й фонди, такі як Razom for Ukraine в США, Nova Ukraine (США), коаліція UK Ukrainian Communities у Великій Британії та інші, щоб оперативно реагувати на потреби Батьківщини. Вони широко використовували сучасні інформаційні технології для збору коштів (краудфандинг), поширення правди про війну та викриття дезінформації. Діаспоряни проводили активну інформаційну кампанію на Заході: писали статті в місцеві ЗМІ, виступали на телебаченні, організовували виставки, які демонстрували наслідки російської агресії. Окремим фронтом стала боротьба з кремлівською дезінформацією у соцмережах та міжнародних медіа – українці діаспори спростовували фейки, виходили на протести щоразу, коли проросійські сили намагалися нав'язати хибний наратив про події в Україні.²¹

Надзвичайно важливою була політична та правозахисна діяльність діаспори. Українці в США, Канаді, Британії мобілізували свої зв'язки, щоб впливати на рішення урядів. Вже у 2014 р. за їхньої участі були запроваджені перші пакети санкцій проти Росії. Діаспорні лобістські групи домагалися визнання Росії агресором та ізоляції її на міжнародній арені. Українські організації у США тісно співпрацювали з Українським кокусом Конгресу, просуваючи закони на підтримку України – від фінансової допомоги до надання летальної зброї. Саме українська громада в Америці ініціювала регулярні «Ukrainian Days» у Вашингтоні, де домагалася збільшення військової допомоги Україні. У Канаді діаспора спонукала уряд активно долучитися до тренування українських військових (місія UNIFIER) і щедрої гуманітарної підтримки. У Великій Британії, хоча українська громада менша, вона теж зробила свій внесок – українці пікетували російське посольство в Лондоні, вимагали від британського

---

²¹ Tamila Hrachevska, Daria Akhmadzhanova. Роль української діаспори у підтримці України в умовах російської агресії. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2023. №15(1). URL: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/1136>

уряду жорстких санкцій (закриття доступу російським олігархам, замороження активів тощо) та військової допомоги для Києва. Посол України у Британії в 2014–2015 рр. неодноразово відзначав конструктивну роль діаспори в інформуванні британської громадськості про події на Донбасі та у зверненнях до депутатів парламенту щодо підтримки України. Співпраця «старої» еміграції (післявоєнної) і новоприбулих молодих мігрантів особливо зміцніла в ці роки: спільна біда згуртувала різні покоління. Як показали дослідження, події в Україні об'єднали і активізували українські громади в країнах проживання, зробивши їх впливовим чинником підтримки Батьківщини.²²

До початку 2022 року українська діаспора в США, Канаді та Великій Британії підійшла як зріла й організована громада, здатна швидко мобілізувати ресурси на допомогу Україні. Коли 24 лютого 2022 р. Росія розпочала повномасштабне вторгнення, ті самі відпрацьовані мережі діаспори стали рушійною силою глобальної кампанії підтримки України. Очевидно, що всі накопичені у попередні десятиліття зв'язки, досвід і структура громад дозволили українцям за кордоном моментально відгукнутися на найбільший виклик для України.

Важливо підкреслити, що вся суспільно-політична активність діаспори ґрунтувалася на міцному фундаменті культурного життя та плеканні української ідентичності за кордоном. Українці у США, Канаді й Великій Британії створили розгалужену мережу інституцій, які дозволяли не асимілюватися повністю і передавати національні цінності наступним поколінням. Із кінця ХІХ ст. і донині діяли українські церкви – греко-католицька та православна, що були центрами громади. При церквах та товариствах з післявоєнних часів функціонували суботні чи недільні школи, де діти вивчали українську мову, історію, народні танці. У містах компактного проживання зводилися українські народні доми, клуби, музеї. В Північній Америці ще в 1950-х рр. постали такі установи, як Український музей у Нью-Йорку, Музей українсько-канадської культурної спадщини у Саскатуні, архіви і бібліотеки при наукових товариствах (НТШ,

---

²²Lapshyna I. The Ukrainian (Post)Revolutionary Processes: Diaspora Mobilisations in the United Kingdom and Poland. *Finisterra*. 2021. Vol. LVI, No. 117, pp. 237–252. URL: <https://revistas.rcaap.pt/finisterra/article/view/19908/18603>

УВАН). Діяли українські молодіжні організації – «Пласт», Спілка української молоді – котрі виховували нові генерації в дусі патріотизму та лідерства. Усе це підтримувало «український світ» за океаном.

Завдяки цим зусиллям, попри природну асиміляцію, значна частина діаспорян продовжувала ідентифікувати себе українцями. За переписами, сотні тисяч громадян США і Канади називали українське походження, навіть якщо були нащадками іммігрантів у третьому-четвертому поколінні. В Британії, де змішані шлюби були частішими, українську ідентичність зберігали менше людей, але ядро громади все одно лишалося активним. Мова, релігія і культура стали трьома китами, на яких трималася діаспора. В 1990–2000 роках, із доступом до інтернету, з'явилися нові форми підтримки ідентичності: онлайн-видання, соціальні мережі, що дозволяли діаспорі по всьому світу відчувати себе єдиною спільнотою.

Діаспорні ЗМІ та видавнича діяльність відігравали важливу роль. У США з кінця XIX ст. безперервно виходить газета «Свобода» (нині найстаріша україномовна газета світу), в Канаді – тижневики «Новий Шлях», «Гомін України» та інші. Вони інформували громаду про життя в Україні і координували акції підтримки. Багато відомих літераторів і митців творили в діаспорі, збагачуючи українську культуру (наприклад, поетеса Віра Вовк у Бразилії, художник Любомир Романків у США та ін.). Українська діаспора також популяризувала українську культуру серед іноземців: проводилися фестивалі українського танцю (в Канаді відомі щорічні фестивалі у Торонто, Дофіні), концерти хорових колективів, виставки народного мистецтва. У 2018 р. прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо особисто взяв участь у Торонтському українському фестивалі, віддаючи шану внеску українців у культурне розмаїття країни.²³

Збереження ідентичності було не самоціллю, а й засобом зміцнення позицій діаспори, щоби та могла ефективніше допомагати Україні. Адже люди, які

---

²³ Ukrainian World Congress. Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now. Ukrainian World Congress. 01.07.2022. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>

пам'ятають своє коріння, більш вмотивовані стати на захист історичної Батьківщини. Тому діаспорні лідери постійно дбали про «національне виховання» молоді – проводили літні табори, відзначали українські свята, ювілеї видатних діячів (Тараса Шевченка, Лесі Українки і т.д.). Ці традиції не переривалися і після 1991 р., більше того – стали відкритими для новоприбулих з України, які влилися у громади. У Великій Британії, наприклад, у 2010 роках нова хвиля трудових мігрантів спершу не надто активно долучалася до старих організацій СУБу.²⁴ Але згодом багато з них стали відвідувати українські церковні парафії, водити дітей до українських шкіл у Лондоні, Манчестері та ін., а трагічні події війни змусили ще тісніше співпрацювати з давнішими емігрантами заради спільної мети допомоги Україні.

Отже, українська діаспора США, Канади та Великої Британії пройшла складний шлях становлення – від перших розрізнених груп трудових мігрантів до впливової організованої сили, що зберегла національну самобутність і стала активним суб'єктом міжнародної підтримки України. В різні періоди діаспора була берегинею культури, голосом поневоленого народу, а з відновленням незалежності – надійним партнером української держави. У 1991–2022 роках, особливо з початком російської агресії, українці за кордоном проявили себе як потужний рушій політичної, гуманітарної та інформаційної підтримки Батьківщини. Вони лобіювали рішення на користь України у країнах проживання, жертвували час і кошти, рятували життя, протистояли кремлівській пропаганді, і все це – не полишаючи своїх звичаїв і мови. Така відданість діаспори стала одним із факторів, що дозволили Україні вистояти перед історичними викликами кінця XX – початку XXI століття. Подальші події після лютого 2022 р. лише підтвердили цю закономірність, продемонструвавши, що українська діаспора є невід'ємною частиною глобальної української нації і її боротьби за свободу та гідне місце у світі.

---

²⁴ Ukrainians in the United Kingdom. Ukrainians in the United Kingdom. 2021. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm>

2. ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В США, КАНАДІ ТА ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ПІСЛЯ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ ДО УКРАЇНИ

2.1 Діяльність української діаспори у США

24 лютого 2022 року, щойно Росія розпочала повномасштабне вторгнення, українська діаспора в США відреагувала миттєво. У перші ж години сотні людей по всій країні вийшли на імпровізовані акції протесту. Вже о 4-й ранку за місцевим часом українці зібралися біля посольства РФ у Вашингтоні, а паралельно в Нью-Йорку стихійно пройшли флешмоби на підтримку батьківщини. За словами Андрія Добрянського, речника Українського Конгресового Комітету Америки, ці події виникли спонтанно, «хоча люди ледь спали тієї ночі».²⁵ 26 лютого в Нью-Йорку на Таймс-сквер вже відбулася масова акція «Stand With Ukraine», де під синьо-жовтими прапорами кілька сотень українських американців разом із союзниками скандували проти агресії РФ.²⁶ Подібні маніфестації наприкінці лютого – на початку березня 2022 року прокотилися від Бостона до Лос-Анджелеса, знаменуючи початок нової хвилі громадської активності діаспори.

Діаспора США дуже чисельна: на початок війни в країні мешкало понад 1,1 млн осіб українського походження (деякі оцінки – до 1,5 млн). Ця велика спільнота самоорганізувалася надзвичайно швидко. Одразу після вторгнення українські громади запустили не лише публічні демонстрації, а й кампанії у соцмережах та масові звернення до політиків із закликом підтримати Україну. Кожен намагався стати у пригоді – від пожертв онлайн до виходу на вулиці.²⁷ Ця

²⁵ Beaumont H. Ukrainian diaspora in US, Canada rallies against 'surreal' attack. Al Jazeera. 25.02.2022. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/25/ukrainian-diaspora-in-us-canada-rallies-against-surreal-attack>

²⁶ Schwartz M. Antiwar protesters take to the streets around the world in support of Ukraine. WGCU PBS & NPR for Southwest Florida. 26.02.2022. URL: <https://www.wgcu.org/2022-02-26/antiwar-protesters-take-to-the-streets-around-the-world-in-support-of-ukraine>

²⁷ Beaumont H. Ukrainian diaspora in US, Canada rallies against 'surreal' attack. Al Jazeera. 25.02.2022. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/25/ukrainian-diaspora-in-us-canada-rallies-against-surreal-attack>

безпрецедентна мобілізація діаспори заклала основу для подальшої активної діяльності громади.

У наступні тижні і місяці українці Америки розгорнули масштабну кампанію багатогранної підтримки Батьківщини. По всій країні діаспорні організації та волонтери терміново налагодили збір гуманітарної допомоги – від ліків і медичного обладнання до продуктів і одягу – для відправки в зону бойових дій. Приміром, благодійна організація Razom for Ukraine, заснована молодими іммігрантами в США, різко наростила обсяги роботи: станом на кінець 2024 року вона доставила до України гуманітарних вантажів на суму \$139 млн. Основний акцент Razom зробила на медичних товарах, зв'язку, генераторах та інших критично важливих речах. Інші ініціативи – United Help Ukraine, Nova Ukraine, Revived Soldiers Ukraine та десятки місцевих волонтерських осередків – теж зібрали й відправили на Батьківщину тонни допомоги.²⁸ (Додаток 1) Завдяки співпраці з українськими волонтерами все це вдавалося доправляти за призначенням максимально швидко й ефективно.

Паралельно діаспора організувала небачені досі кампанії збору коштів. Використовувалися всі можливі канали: краудфандингові платформи, благодійні концерти, аукціони, тематичні фестивалі. Наприклад, у квітні 2025 року в Остіні (Техас) відбувся масштабний культурно-благодійний захід «Many Faces, One Forge», де продавали українські страви та витвори мистецтва, виступали музиканти, а всі зібрані кошти пішли на підтримку української армії та постраждалих цивільних. Крім того, українці США масово надсилали приватні грошові перекази родичам в Україну – щороку обсяг таких ремітенсів сягав близько \$4 млрд²⁹ Цей фінансовий потік теж став важливим внеском у підтримку української економіки під час війни.

Американська українська громада водночас розпочала потужний політичний тиск на Вашингтон – від вимог санкцій проти РФ до лобіювання збільшення

---

²⁸ Голос Америки. Громадські організації української діаспори у США. Голос Америки. 24.08.2022. URL: <https://www.holosameryky.com/a/mapa-ukrainskih-organizacij-v-ameryci/6714569.html>

²⁹ Davis P. Ukrainians in the U.S. use connections and art to support war effort. NPR. 14.04.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/04/14/nx-s1-5341352/ukrainians-war-russia-invasion-ukraine>

військової допомоги Україні. Майже одразу після вторгнення діаспорні українці почали звертатися до своїх конгресменів і сенаторів із вимогою запровадити жорсткі санкції проти російських банків, олігархів та нафтогазових компаній. Українські організації в США також закликали Вашингтон надати Україні сучасне озброєння – передусім системи ППО, протитанкові комплекси, артилерію. Український Конгресовий Комітет Америки неодноразово звертався до Білого дому й Пентагону із проханням прискорити військову допомогу. Коли у 2022 році з'явилися повідомлення про обмеження на використання американської зброї по цілях на території РФ, діаспора посилила тиск: у серпні 2024 р. УККА та Українська національна інформаційна служба (UNIS) звернулися до громади із закликом масово писати до Білого дому з вимогою зняти ці заборони. Активісти аргументували, що дозволити Україні вражати військові об'єкти на території агресора – значить послабити ракетний терор і краще захистити мирне населення.³⁰ Ця скоординована кампанія засвідчила здатність діаспори впливати на політичний порядок денний у США.

Українці Америки тиснули й дипломатичними каналами. Вони організовували численні петиції, резолюції та мітинги із закликами до уряду США та міжнародних організацій рішуче реагувати на злочини Кремля. Діаспорні лідери лобіювали визнання злочинів Росії геноцидом українського народу та офіційне оголошення РФ державою-спонсором тероризму. Представники громади готували для конгресменів аналітичні довідки, виступали на слуханнях у Конгресі, ділилися доказами воєнних злочинів. У результаті в 2022–2023 роках Конгрес США ухвалив низку резолюцій на підтримку України та посилив санкційне законодавство, значною мірою беручи до уваги вимоги виборців українського походження.

У ході війни традиційні діаспорні організації США стали важливими посередниками між українським народом та американським істеблішментом. Український Конгресовий Комітет Америки, що об'єднує громади по всій країні,

---

³⁰ Ukrainian Congress Committee of America. UCCA urges community to push White House on Ukraine weapons restrictions. Ukrainian World Congress. 28.08.2024. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ucca-urges-community-to-push-white-house-on-ukraine-weapons-restrictions/>

регулярно проводив у Вашингтоні *Ukrainian Days* – дні адвокації, коли делегації українців зустрічалися з членами Конгресу.³¹ Під час цих зустрічей українці лобіювали конкретні рішення: збільшити обсяги й номенклатуру оборонної допомоги, надати Україні сучасну техніку (включно з танками та винищувачами), посилити санкційний тиск (аж до вторинних санкцій проти третіх країн-спонсорів РФ) і виділити фінансову підтримку українському бюджету. Такі зусилля мали відчутний результат. Зокрема, діаспора активно вітала ухвалення у 2022 році закону про ленд-ліз для України та погодження багатомільярдних пакетів допомоги – ці рішення в Конгресі значною мірою стали можливими завдяки постійному тиску виборців українського походження.

Постійно у Вашингтоні діє офіс UNIS – Української національної інформаційної служби, який представляє інтереси громади перед владою. Протягом війни UNIS регулярно доводила до американських посадовців позицію діаспори. Один із показових прикладів цього впливу – підняття питання про визнання ПВК «Вагнер» терористичною організацією та про розширення антиросійських санкцій саме діаспорними активістами під час зустрічей у Держдепартаменті і Раді національної безпеки США.

Водночас виникли й нові об'єднання. У 2022 році понад 20 українських та міжнародних організацій сформували коаліцію *American Coalition for Ukraine*, яка почала проводити масштабні адвокаційні форуми *Ukraine Action Summit*.³² На цих самітах сотні учасників з різних штатів проходили тренінги й особисто відвідували офіси законодавців, добиваючись продовження і розширення допомоги Україні. Нова коаліція стала дієвим інструментом громадського впливу, що посилив голос діаспори на федеральному рівні.

Американські діаспорні організації тісно співпрацювали й з Посольством України у Вашингтоні. Спільно проводили інформаційні кампанії, брифінги та прийоми для журналістів, де озвучували пріоритетні потреби України. Така синергія допомогла, зокрема, швидко ухвалити рішення про надання Україні

---

³¹ Ukrainian Congress Committee of America – Illinois Division. UCCA Illinois. URL: <https://uccaillinois.org/>

³² American Coalition for Ukraine. American Coalition for Ukraine. URL: <https://americancoalitionforukraine.org/>

систем ППО Patriot наприкінці 2022 року: дипломатичні зусилля українських посадовців були підкріплені публічною підтримкою громади США.

Не менш важливою для діаспори стала боротьба на інформаційному полі. По всій Америці українці згуртувалися, щоб спростовувати російську дезінформацію й доносити правду про війну. У соцмережах діаспорні українці створили сотні сторінок і груп, де регулярно публікували перевірені новини з України, інфографіку про злочини РФ, матеріали про історію та культуру України – усе, щоб якнайкраще поінформувати американську аудиторію. Такі ініціативи, як хештеги #StandWithUkraine та #StopRussianAggression, стрімко поширювалися у Twitter, Facebook, Instagram, нерідко задаючи тон глобальним трендам.³³

Закордонні українці активно працювали з американськими медіа. Авторитетні члени громади – науковці, колишні дипломати, керівники організацій – давали інтерв'ю провідним телеканалам і газетам, пояснювали контекст подій та спростовували міфи про «неонацистів» чи «біолабораторії». Українські голоси регулярно лунали на сторінках The Washington Post і The New York Times, в ефірах CNN, NPR тощо. Також коли прокремлівські коментатори намагалися поширювати дезінформацію – на телебаченні чи в інтернеті – громада реагувала негайно. Діаспорні українці організовано писали колективні листи та скарги, вимагали право на відповідь. У 2022–2023 роках вони кілька разів зверталися до керівництва телеканалів, вимагаючи збалансувати ефір і не надавати майданчик для кремлівської брехні. Цей тиск допоміг суттєво обмежити присутність російської пропаганди в американському медіапросторі та формувати об'єктивну громадську думку на підтримку України.

На культурному фронті українська громада США прагнула зберегти й популяризувати рідну культуру – як противагу спробам Кремля знищити українську ідентичність. Починаючи з 2022 року в американських містах відбувся справжній бум українських культурних заходів. Митці й музиканти

---

³³ Ukrainian Institute. What is actually happening in Ukraine and how you can help. Ukrainian Institute. 2025. URL: <https://ui.org.ua/news/help-ukraine/>

(чимало з них самі стали біженцями) давали благодійні концерти та виставки, присвячені українській боротьбі. Наприклад, композитор Олекс Седін, який прибув до США за програмою *Uniting for Ukraine* у 2022 році, випустив музичний альбом «*Out of Homeland*» і влаштував концерти, щоб через мистецтво розповісти про біль і надію свого народу.³⁴ Українські хорові колективи виконували українські пісні в соборах Нью-Йорка й Чикаго, збираючи пожертви для української армії. У вересні 2023 року в кількох містах відбувся *Ukrainian Film Festival*, де демонстрували сучасне українське кіно, а виручені кошти спрямували на підтримку українських кінематографістів, що нині служать у війську.

Діаспора не цуралася і нестандартних публічних перформансів, аби привернути увагу світової спільноти до війни. Так, біля штаб-квартири ООН у Нью-Йорку активісти виставили порожні дитячі візочки на згадку про дітей, убитих російськими ракетними ударами. Українська молодь у США синхронізувалася з глобальними акціями солідарності: 24 лютого 2023 року, паралельно з десятками інших країн, українці у Вашингтоні вдарили в символічний дзвін тривоги, нагадуючи про річницю вторгнення.³⁵ Ці зворушливі демонстрації, широко висвітлені у медіа, постійно тримали увагу американців на українській боротьбі.

Паралельно з усіма цими зусиллями з весни 2022 року діаспора зіткнулася з новим викликом – масовим напливом українських біженців до США та їхнім облаштуванням. У квітні 2022 р. адміністрація Байдена запустила спеціальну програму *Uniting for Ukraine*, що дозволила українцям приїздити за гуманітарним паролем на два роки. За перші півтора року дії програми до країни прибули

---

³⁴ Davis P. Ukrainians in the U.S. use connections and art to support war effort. *NPR*. 14.04.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/04/14/nx-s1-5341352/ukrainians-war-russia-invasion-ukraine>

³⁵ Ukrainian World Congress. Ukrainian diaspora in 78 countries plans worldwide events to support Ukraine to mark invasion anniversary. *Euromaidan Press*. 22.02.2025. URL: <https://euromaidanpress.com/2025/02/22/ukrainian-diaspora-in-78-countries-plans-worldwide-events-to-support-ukraine-to-mark-invasion-anniversary/>

майже 150 тисяч українців,³⁶ переважно жінки з дітьми та цілі родини, які рятувалися від війни і шукали тимчасового притулку.

Американська діаспора взяла на себе провідну роль у прийнятті й інтеграції цих новоприбулих. Передусім саме члени громади найчастіше виступали спонсорами для іммігрантів за програмою *U4U*, гарантуючи їм фінансову підтримку на перший час. У багатьох випадках українські родини в Америці безкоштовно надавали біженцям житло, допомагали з оформленням документів, пошуком роботи. При українських церквах і культурних центрах по всій країні запрацювали консультаційні осередки. Приміром, Український освітньо-культурний центр у Філадельфії та аналогічні установи в Нью-Йорку, Чикаго, Сіетлі започаткували програми «Welcome Ukrainians», де новоприбулі отримували юридичну допомогу, уроки англійської, інформацію про школи та медичне обслуговування.

Діаспорні організації швидко залучили нових іммігрантів до активного громадського життя. Біженці з необхідними професіями одразу стали в пригоді спільноті: українські лікарі почали працювати в благодійних клініках для переселенців, митці організовували виставки воєнної фотографії, молодь долучалася до волонтерства. Так, у Міннеаполісі українська громада відновила давню традицію благодійних обідів *Fish Fry* (смажена риба по п'ятницях Великого посту), де новоприбулі разом із місцевими готували страви, а чайові та пожертви спрямовувалися на гуманітарну допомогу Україні й підтримку переселенців.³⁷ Такі заходи збирали значні кошти і водночас інтегрували нових членів громади, даючи їм відчуття себе частиною великої української родини в Америці.

УККА та інші об'єднання діаспори розгорнули програми наставництва для молодих іммігрантів, залучаючи їх до молодіжних секцій, «Пласту», суботніх шкіл. Як наслідок, попри трагедію вимушеної еміграції, багато українців швидко

---

³⁶ Centers for Disease Control and Prevention. CDC Releases New TB Resources for Uniting for Ukraine Arrivals. Centers for Disease Control and Prevention. 8 вересня 2023 р. URL: <https://www.cdc.gov/tb/php/dear-colleague-letters/2023-uniting-for-ukraine-resources.html>

³⁷ Davis P. Ukrainians in the U.S. use connections and art to support war effort. NPR. 14.04.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/04/14/nx-s1-5341352/ukrainians-war-russia-invasion-ukraine>

стали активними учасниками життя громади. Це відчутно посилило українську діаспору США, додавши їй енергії, цінних навичок і досвіду людей, які пройшли крізь горнило війни. Об'єднання «старої» й «нової» хвиль іммігрантів зміцнило політичний голос громади в країні.

Отже, українська діаспора у Сполучених Штатах стала впливовим суб'єктом, який всебічно підтримує Батьківщину в боротьбі і формує американський порядок денний щодо України. Від перших протестів і гуманітарних проєктів – до законів у Конгресі та інформаційних кампаній – дії громади мали реальний резонанс. Тиск українців Америки забезпечив двопартійну підтримку України в США. Війна також згуртувала різні покоління діаспори: ветерани громади і новоприбулі біженці виступили єдиною силою. Це оновлення надало діаспорному руху нової динаміки, що забезпечило нову хвилю підтримки України Сполученими Штатами Америки.

2.2 Діяльність української діаспори у Канаді

Канада – країна з однією з найбільших українських діаспор у світі (близько 1,3 млн осіб українського походження). Історично українці в Канаді мають сильні організації та вплив, тож не дивно, що 24 лютого 2022 року діаспора одразу стала на захист України. Уже в перші дні по всій країні прокотилися багатотисячні маніфестації: в Оттаві, Торонто, Монреалі, Вінніпезі, Ванкувері люди виходили з українськими прапорами, вимагаючи зупинити російську агресію. Конгрес Українців Канади (КУК) – парасолькова організація діаспори – закликав до загальнонаціональної мобілізації, координуючи графік протестних акцій, звертаючись до медіа і гуртуючи громаду для інших форм допомоги. Один із керівників КУК Орест Закидальський пояснив: «Ми організуємо протести по всій Канаді, щоб люди бачили, чули і знали, що відбувається».³⁸ І справді, наприкінці лютого – у березні 2022 року майже щодня десь у Канаді проходили

---

³⁸ Beaumont H. Ukrainian diaspora in US, Canada rallies against 'surreal' attack. Al Jazeera. 25.02.2022. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/25/ukrainian-diaspora-in-us-canada-rallies-against-surreal-attack>

акції солідарності. Українці та їхні союзники пікетували консульство РФ у Торонто, посольство РФ в Оттаві, проводили марші миру в центрах міст. До цих акцій долучалися не лише представники діаспори, а й канадські політики: прем'єр Джастін Трюдо та віцепрем'єрка Христя Фріланд (яка сама походить з української родини) неодноразово особисто приходили на маніфестації, демонструючи єдність з народом України – це надсилало потужний сигнал про згуртованість канадського суспільства навколо підтримки України.³⁹

Паралельно з протестами діаспора розпочала інформаційний наступ і збір ресурсів. Українці масово поширювали в соцмережах правдиві новини, спростовували фейки та закликали бойкотувати російські товари. Одночасно діаспорні організації повсюдно організували збір коштів і гуманітарної допомоги. До цих ініціатив долучилися як великі структури (КУК, Canada-Ukraine Foundation), так і менші волонтерські осередки при церквах та молодіжних клубах. Отже, у перші тижні війни в Канаді спостерігалось безпрецедентне піднесення активності української громади, яка згуртувала навколо себе широку підтримку канадської громадськості. Фактично українське питання швидко об'єднало канадське громадянське суспільство навколо спільної мети.

Надалі діаспора системно допомагала Україні за всіма напрямками. Вже в березні 2022 року КУК спільно з Canada-Ukraine Foundation започаткували національну кампанію Ukraine Humanitarian Appeal для фінансування гуманітарних потреб. За два роки цей заклик акумулював \$67 млн пожертв від понад 90 тисяч донорів, ще приблизно на \$20 млн було надано допомоги натурою (одяг, медикаменти тощо).⁴⁰ На ці кошти забезпечили постачання продуктів, медикаментів, тимчасового житла й психологічної підтримки постраждалих українців. Значну частину допомоги діаспора надсилала безпосередньо в

---

³⁹ Basmat D. Thousands rally across Europe, Canada ahead of 3rd anniversary of Russia's full-scale invasion. The Kyiv Independent. 23.02.2025. URL: <https://kyivindependent.com/thousands-rally-across-europe-canada-ahead-of-3rd-anniversary-of-russias-full-scale-invasion/>

⁴⁰ Canada-Ukraine Foundation. Over \$70 million in humanitarian aid reaches Ukrainians over the two years since Russia's full-scale invasion. Canada-Ukraine Foundation. 21.02.2024. URL: https://www.cufoundation.ca/wp-content/uploads/2024/02/Press-release_February-21-2024_final.pdf

Україну через партнерські мережі – продукти і ліки доставлялися у найбільш уражені регіони, шпиталі, центри для переселенців.

Українці по всій Канаді збирали й відправляли також цільові вантажі з найнеобхіднішими речами. Наприклад, громади в Альберті та Саскачевані налагодили збір тактичної медицини (турнікети, аптечки), теплого одягу, генераторів – усе це вантажівками та літаками доставляли до Польщі, а звідти – в Україну. Діаспорні волонтери бралися і за унікальні проєкти: навесні 2022 року українці Торонто зібрали кошти на п'ять карет швидкої допомоги, які придбали, укомплектували й морем переправили до Одеси. Подібних прикладів багато – фактично кожна громада шукала свою нішу допомоги, щоб максимально закрити потреби України.

Фандрайзингові заходи діаспори набули масштабів народного руху. По всій країні проходили великі благодійні концерти за участі відомих канадських та українських виконавців, телевізійні марафони на національних каналах, ярмарки та фестивалі у містах з великими громадами. Приміром, у квітні 2022 року в Торонто відбувся телемарафон *Canada for Ukraine* за участі зірок, який зібрав кілька мільйонів доларів на гуманітарні цілі. У липні 2022 р. громада Вінніпега організувала великий фестиваль української кухні, що зібрав десятки тисяч доларів на дрони для ЗСУ. Щорічні українські фестивалі (у Торонто, Едмонтоні, Вінніпезі тощо) у 2022–2023 роках трансформувалися на майданчики солідарності: окрім традиційних танців і кухні, там встановлювали інформаційні стенди про війну, збирали пожертви, влаштовували хвилини мовчання за загиблими. Українські музеї й мистецькі інституції теж долучилися: Музей Канади у Саскатуні організував серію виставок воєнних плакатів та дитячих малюнків з України, які потім демонструвалися різними містами Канади. Це допомогло привернути увагу до переживань українців і викликати емпатію канадців. Канадсько-український мистецький фонд влаштував цикл літературних вечорів, на яких канадські письменники українського походження читали есе про війну, а зібрані кошти спрямували на підтримку бібліотек в Україні.

Канадська громада від самого початку активно працювала і в політичному полі. Діаспорні українці постійно тиснули на уряд щодо максимального розширення санкцій проти РФ та надання Україні необхідного озброєння. КУК оперативно підготував докладні рекомендації Оттаві – від відключення всіх російських банків і заборони імпорту нафти до конфіскації активів російських олігархів. Представники громади зустрічалися з депутатами парламенту, міністрами, обґрунтовуючи ці кроки. Значною мірою саме завдяки цьому голосу Канада запровадила одні з найсуворіших санкцій у світі: вже наприкінці 2022 року під канадськими санкціями перебували понад 1600 фізичних та юридичних осіб з РФ.⁴¹ А коли в липні 2022 р. уряд Канади вирішив зробити виняток із санкційного режиму і повернути Німеччині турбіну для «Північного потоку-1», Українська всесвітня координаційна рада (глобальна діаспорна організація зі штабом у Торонто) подала до федерального суду на уряд, оскаржуючи це рішення.⁴² Цей безпрецедентний крок – судовий позов організації українців проти власного уряду – яскраво продемонстрував принциповість українських канадців та їхню неготовність миритися з будь-яким послабленням санкцій. Після цього прецеденту влада значно обережніше ставиться до будь-яких винятків із санкційного режиму, усвідомлюючи, що діаспора пильно стежить і готова дати відсіч.

Канадська діаспора доклала зусиль і для посилення воєнної підтримки України. Завдяки історично тісним контактам із владою (чимало урядовців мають українське походження, включно з впливовою Христею Фріланд) громада мала прямий доступ до ухвалення рішень. КУК систематично закликав Оттаву надати Україні сучасну летальну зброю, наголошуючи, що Канада як давній партнер повинна очолити міжнародну підтримку. У перші тижні війни уряд Канади передав ЗСУ броньовані машини та артилерію – діаспора подякувала, але

---

⁴¹ Global Affairs Canada. Canadian Sanctions Related to Russia. Global Affairs Canada. 1 березня 2025 р. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia-russie.aspx?lang=eng

⁴² Reuters. Ukrainian group to sue Canada for returning Nord Stream 1 turbine. Reuters. 13.07.2022. URL: <https://www.reuters.com/business/energy/ukrainian-group-sue-canada-returning-nord-stream-1-turbine-2022-07-13/>

відразу вимагала більшого, зокрема сучасних танків, ППО, літаків. У 2023 році, коли точилися дискусії про передачу танків *Leopard 2*, українці Канади влаштували гучну кампанію «Free the Leopards», закликаючи уряд розблокувати це рішення. Врешті Канада погодилася і відправила Україні кілька власних *Leopard* – цьому політичному рішенню передувала ґрунтовна інформаційна підготовка, здійснена діаспорою.⁴³

На міжнародній арені українці Канади так само посилювали голос України. Діаспорні лідери лобіювали, щоб Канада першою серед західних країн офіційно визнала дії РФ геноцидом українців – і у квітні 2022 р. парламент одностайно ухвалив таку заяву. Також громада неодноразово закликала Оттаву підтримати вступ України до НАТО та надати їй гарантії безпеки. У липні 2023 року Канада однією з перших підписала двосторонню декларацію про довгострокові зобов'язання у сфері безпеки для України, чого діаспора активно добивалася.⁴⁴ Протягом 2022–2023 років українські представники не раз виступали на парламентських слуханнях, консультували посадовців щодо потреб Києва. Приміром, у 2022 р. делегація КУК на слуханнях Постійного комітету парламенту у закордонних справах наголосила на необхідності терміново надати Україні багатомільярдну кредитну лінію та посилити санкції. Ці рекомендації були враховані – Канада виділила близько \$2 млрд фінансової допомоги (позики та гарантії) і навіть розробила механізми конфіскації заморожених російських активів для відбудови України.⁴⁵

Діаспора долучилася і до формування канадської міграційної політики у воєнних умовах. Ще наприкінці лютого 2022 року КУК закликав уряд запровадити спеціальний імміграційний режим для українців.⁴⁶ У відповідь вже в березні 2022 уряд оголосив програму *Canada-Ukraine Authorization for*

---

⁴³ Ukrainian World Congress. «#FreeTheLeopards»: СКУ закликає Німеччину передати танки Україні. *Ukrainian World Congress*. 22.02.2025. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/free-the-leopards-cku-zaklika%D1%94-nimechchinu-peredavati-tanki/>

⁴⁴ Валяренко С. Україна – Канада: стратегічне партнерство воєнного часу. *Prism UA*. 12.11.2024. URL: <https://prismua.org/ukraine-canada/>

⁴⁵ Burnett A. Seizing Russia's Assets to Fund Ukraine's Victory: Canada's Way. European Resilience Initiative Center. 29.03.2024. URL: <https://european-resilience.org/analytics/seizing-russias-assets-fund-ukraines-victory-canadas-way>

⁴⁶ Beaumont H. Ukrainian diaspora in US, Canada rallies against 'surreal' attack. *Al Jazeera*. 25.02.2022. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/25/ukrainian-diaspora-in-us-canada-rallies-against-surreal-attack>

Emergency Travel (CUAET) – систему спрощених тимчасових віз для українців. Ба більше, діаспорні українці пропонували додаткові кроки: збільшити фінансування мовних курсів, визнати українські дипломи, надати прибулим житлові субсидії. Частина цих ініціатив згодом реалізували за підтримки держави. Це показовий приклад того, як організований голос громади вплинув на ухвалення урядових рішень гуманітарного характеру.

Українці Канади допомагали гуртувати і світову проукраїнську коаліцію. Під канадським головуванням Світовий конгрес українців ініціював глобальні акції: у лютому 2023 та 2024 років проходили Global Unity Rallies, коли в 50+ країнах одночасно відбувалися марші солідарності до річниць вторгнення.⁴⁷ Канадська громада була серед співорганізаторів цих подій, забезпечуючи їм медійне висвітлення та політичну підтримку. Канадські політики українського походження – та ж Фріланд, депутати Борис Вжесневський, Іван Бейкер та інші – тісно контактували з діаспорою і часто транслювали її позицію у парламенті та уряді.

Українці Канади зробили вагомий внесок і на інформаційно-культурному фронті. У відповідь на російську пропаганду, що ширилася інтернетом і подекуди проникала в місцеві медіа, діаспора розгорнула кампанії контрпропаганди. Українські експерти з числа громади писали численні листи до редакцій канадських газет, виправляючи неточності чи упередженість у висвітленні війни. Наприклад, протягом 2022 року низка «листів до редактора» від українців була надрукована в *The Globe and Mail*, *Toronto Star* та інших великих виданнях – такі публікації громади коригували кремлівські наративи й пояснювали українську позицію. У соцмережах канадські українці теж викривали хибні наративи – від міфів про «нацистів в Україні» до конспірології про біолабораторії. Спираючись на факти, вони поширювали правдивий контент, часто у співпраці з канадськими фактчекерами. Ба більше, діаспора звернулася до органів влади з вимогою заборонити в Канаді мовлення російських державних

---

⁴⁷ Ukrainian World Congress. Ukrainian diaspora in 78 countries plans worldwide events to support Ukraine to mark invasion anniversary. Euromaidan Press. 22.02.2025. URL: <https://euromaidanpress.com/2025/02/22/ukrainian-diaspora-in-78-countries-plans-worldwide-events-to-support-ukraine-to-mark-invasion-anniversary/>

каналів, що транслювали кремлівську дезінформацію. У результаті вже в березні 2022 року регулятор CRTC призупинив ретрансляцію RT (Russia Today) у кабельних мережах – цьому передувала гучна вимога української громади, підтримана багатьма іншими етнічними спільнотами.⁴⁸

Канадська українська громада має давні традиції культурної діяльності, і під час війни вона значно активізувалася для підтримки морального духу українців і ширшого суспільства. По всій країні прокотилася хвиля культурних подій на підтримку України. Влітку 2022 року в Торонто відбувся великий телевізійний концерт «Canada for Ukraine» за участі зірок, що зібрав мільйони доларів на гуманітарні цілі. У містах із великими громадами (Торонто, Едмонтон, Вінніпег) щорічні українські фестивалі перетворилися на майданчики солідарності: поряд із традиційними танцями й кухнею там встановлювали інформаційні стенди про війну, збирали пожертви, влаштовували хвилини мовчання за загиблими.

Важливу роль відіграли українські мистецькі інституції. Український музей Канади у Саскатуні організував серію виставок воєнних плакатів, інсталяцій та дитячих малюнків з України, що потім помандрували містами Канади. Це допомогло привернути увагу до переживань українців і викликати емпатію канадців. Канадсько-український мистецький фонд влаштував цикл літературних вечорів, на яких канадські письменники українського походження читали есе про війну, а зібрані кошти спрямували на підтримку бібліотек в Україні.

Діаспора також дбала про збереження власної культури і мови, особливо в умовах напливу нових іммігрантів. Було розширено мережу українських суботніх шкіл та дитячих гуртків для родин біженців. Громада спільно з церквою заснувала в Торонто Ukrainian Welcome Centre – осередок, де новоприбулі можуть не лише отримати допомогу, а й долучитися до культурного життя (є бібліотека української літератури, проводяться майстер-класи з народних

---

⁴⁸ Ukrainian Canadian Congress. Help stop Russian propaganda. Ukrainian Canadian Congress. 06.03.2022. URL: <https://www.ucc.ca/2022/03/06/help-stop-russian-propaganda/>

ремесел).⁴⁹ Таким чином, «нова хвиля» українців інтегрувалася в культурне поле діаспори, що зміцнило ідентичність громади.

Поза традиційною культурною площиною діаспора продовжувала привертати увагу до війни через публічні акції. На річниці вторгнення – 24 лютого 2023 р. та 2024 р. – по всій країні відбулися марші єдності: з величезними прапорами, зі звуками сирен повітряної тривоги, що лунали одночасно о 18:00 за місцевим часом як нагадування про триваючу війну.⁵⁰ У Торонто на третю річницю (лютий 2025 р.) українська громада зібрала кілька тисяч людей на центральній площі; туди прийшли і канадські депутати та міністри, вкотре підтвердивши незмінність підтримки України.⁵¹ Такі велелюдні демонстрації, активно висвітлені в медіа, чинили тиск на міжнародну спільноту, не даючи темі України зникнути з перших шпальт преси.

Канада однією з перших відчинила двері для українських біженців. За програмою CUAET з березня 2022 р. до кінця липня 2024 р. до країни прибуло понад 290 тис. українців, рятуючись від війни.⁵² Українська діаспора взяла на себе провідну роль у їхньому прийомі та інтеграції. По всій країні українці-канадці добровільно ставали спонсорами сімей, допомагали з документами, зустрічали новоприбулих в аеропортах. Чимало родин громади прихистили біженців у своїх домівках на перші місяці, допомагаючи їм облаштувати побут.

При КУК було створено Координаційний комітет допомоги переселенцям, який взаємодіяв із федеральним та місцевими урядами. Волонтерські організації громади відкрили спеціальні центри підтримки у містах найбільшого скупчення біженців. Наприклад, у Торонто запрацювала служба Ukrainian Canadian Social Services, а у співпраці з церквою в тому ж місті створено Welcome Centre for

---

⁴⁹ The Ukrainian Welcome Centre. The Ukrainian Welcome Centre. URL: <https://www.ukrainianwelcomecentre.org/>

⁵⁰ Ukrainian World Congress. Ukrainian diaspora in 78 countries plans worldwide events to support Ukraine to mark invasion anniversary. Euromaidan Press. 22.02.2025. URL: <https://euromaidanpress.com/2025/02/22/ukrainian-diaspora-in-78-countries-plans-worldwide-events-to-support-ukraine-to-mark-invasion-anniversary/>

⁵¹ Basmat D. Thousands rally across Europe, Canada ahead of 3rd anniversary of Russia's full-scale invasion. *The Kyiv Independent*. 23.02.2025. URL: <https://kyivindependent.com/thousands-rally-across-europe-canada-ahead-of-3rd-anniversary-of-russias-full-scale-invasion/>

⁵² Government of Canada. Canada-Ukraine authorization for emergency travel: Key figures. Government of Canada. 26.07.2024. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/immigrate-canada/ukraine-measures/key-figures.html>

Ukrainians, де нові іммігранти отримували консультації щодо житла, роботи, навчання дітей тощо.⁵³ Діти переселенців швидко були охоплені українськими суботніми школами та молодіжними організаціями (Пласт, СУМ), що дало їм простір для спілкування і збереження ідентичності.

Українська громада Канади свідомо залучала новоприбулих до своєї діяльності, розуміючи, що їхній досвід і енергія підсилять діаспору. Переселенці активно долучилися до волонтерства: вони пакували гуманітарні вантажі, допомагали з перекладами тим, хто не знає англійської, організовували культурні заходи. Показовий приклад – в Едмонтоні місцева діаспорна асоціація створила програму наставництва «Buddy Program»: за новоприбулим українцем закріплювали канадського українця-наставника, який допомагав освоїтися та долучав до громади.⁵⁴

Канадські урядовці відзначили ефективність співпраці з діаспорою у підтримці переселенців. Зокрема, уряд провінції Альберта у звіті за 2023 рік подякував українській громаді за ключову роль у розселенні біженців і вирішенні їхніх побутових проблем (пошук шкіл, лікарів тощо).⁵⁵ Така співпраця дозволила уникнути масштабної соціальної кризи: попри дуже значну кількість прибулих, більшість із них досить швидко адаптувалися. Хоча окремі виклики залишаються (приміром, за даними звіту, частина родин ризикує зіткнутися з бездомністю після завершення початкового періоду підтримки), діаспора тримає ситуацію під контролем і тисне на владу, щоб проблеми вирішувалися.

Загалом включення нових іммігрантів збагатило українську діаспору Канади. Колишні біженці тепер самі стають активістами. У 2022 році в Торонто вони заснували ініціативу Ukrainian Refugee Advocacy, що увійшла до складу КУК, аби представляти інтереси новоприбулих на рівні уряду. Діаспора еволюціонує,

---

⁵³ Ukrainian Welcome Centre. Ukrainian Welcome Centre. 2022. URL: <https://www.ukrainianwelcomecentre.org/>

⁵⁴ JustServe. Ukraine Edmonton Mentorship Program. JustServe. 2022. URL: <https://www.justserve.org/projects/d692a264-ab88-4797-a493-9d2ea721db74/ukraine-edmonton-mentorship-program?shiftId=dc829ba7-9014-433a-9916-424086b5e152>

⁵⁵ Immigration, Refugees and Citizenship Canada. 2023 Annual Report to Parliament on Immigration. Government of Canada. 2023. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/corporate/publications-manuals/annual-report-parliament-immigration-2023.html>

інтегруючи «нову хвилю», – і ця єдність поколінь українських канадців зміцнює позиції громади як потужної сили підтримки України за кордоном.

Отже, українська діаспора в Канаді, безперечно, продемонструвала надзвичайну згуртованість і стратегічність дій у відповідь на повномасштабну війну. Вона не лише мобілізувала усі можливі ресурси – від коштів і гуманітарної допомоги до політичного лобі – але й стала важливим партнером канадського уряду у виробленні проукраїнської політики. Саме наполегливий голос громади допоміг сформуванню загальнонаціональний консенсус на підтримку України, забезпечивши послідовну, принципову позицію Оттави. Діаспора навіть змусила уряд відмовитися від кроків, що могли послабити санкційний режим (показовою стала історія з поверненням газової турбіни, яке українці Канади успішно оскаржили в суді). Завдяки цьому українська громада Канади виступає своєрідним «громадським радником» владних кіл в «українському питанні», забезпечуючи безперервний імпульс для ухвалення нових рішень. Війна також оновила діаспору, об'єднавши «старі» родини іммігрантів з новою хвилею біженців. Українська громада Канади сьогодні чисельніша, енергійніша та впливовіша, ніж будь-коли – її згуртованість і авторитет гарантують, що підтримка України в Канаді залишатиметься міцною аж до перемоги та у повоєнний період. Українці Канади вже готуються долучитися до повоєнної відбудови України, залишаючись ланкою між двома країнами.

2.3 Діяльність української діаспори у Великій Британії

Українська громада у Великій Британії хоч і відносно невелика, проте з початком повномасштабної війни продемонструвала надзвичайну згуртованість. До 2022 року в країні мешкало близько 100 тисяч людей українського походження (включно з недавніми трудовими мігрантами). Після вторгнення РФ ця кількість різко зросла за рахунок біженців, але ще до їхнього масового прибуття існуюча діаспора вже діяла напрочуд активно.

Вже 24–27 лютого 2022 року у Лондоні щоденно відбувалися багатотисячні демонстрації на підтримку України. Тисячі людей – українці, британці та інші союзники – збиралися під посольством РФ у районі Кенсінгтон, скандуючи вимогу зупинити війну. У Лондоні дехто навіть закидав яйцями будівлю російського консульства на знак презирства до агресора – ці сміливі дії привернули значну увагу британської преси, закріпивши образ українців як відважних борців за свободу. Подібні акції протесту прокотилися і в інших містах (Манчестері, Единбурзі, Бірмінгемі) – всюди, де була українська громада. Такий масовий спротив у перші дні війни не лише засвідчив єдність діаспори, а й відразу заручився широкою підтримкою британського суспільства.

Паралельно з протестами діаспора створила координаційні центри допомоги Батьківщині. Асоціація українців у Великій Британії (АУВБ) – головна організація, заснована ще у 1946 р. – уже в перший тиждень війни скликала екстрену нараду керівників місцевих осередків. Було напрацьовано план дій: збір гуманітарної допомоги, фандрайзинг, взаємодія з британським урядом щодо санкцій і підтримки України. Українські церкви (греко-католицька та православна) теж мобілізували парафіян: у храмах правили молебні за Україну, після яких спільно організовано рушали на протести.

Попри скромну чисельність, українська діаспора Британії в перші тижні війни діяла гучно й ефективно, заручившись значною підтримкою британців. 27 березня 2022 року у Лондоні відбувся масштабний марш «London Stands With Ukraine», ініційований українською громадою спільно з британськими активістами.⁵⁶ Ця подія показала, що мобілізаційний потенціал діаспори виходить за межі самої громади, охоплюючи широкі кола суспільства.

Українці Британії від початку війни всюди збирали і надсилали на Батьківщину гуманітарні вантажі. При осередках АУВБ по країні відкрили пункти збору речей – від ліків та перев'язувальних матеріалів до теплої одягу й спальних мішків. Волонтери сортували все це на складах при українських

---

⁵⁶ Schwartz M. Antiwar protesters take to the streets around the world in support of Ukraine. WGPU PBS & NPR for Southwest Florida. 26.02.2022. URL: <https://www.wgcu.org/2022-02-26/antiwar-protesters-take-to-the-streets-around-the-world-in-support-of-ukraine>

культурних центрах. Уже в березні 2022 року перші вантажівки з цими жертвами вирушили до України транзитом через Польщу. Згодом процес набув системності: виникла ініціатива Support Ukraine UK, що координувала логістику збору, пакування та перевезення допомоги.⁵⁷

Вагомий внесок зробили й благодійні фонди, засновані британськими українцями. Організація British-Ukrainian Aid, яка діяла з 2014 року, після лютого 2022 р. різко збільшила масштаби роботи – закуповувала медичне обладнання, машини швидкої допомоги тощо. Лондонська служба швидкої допомоги передала цьому фонду 59 списаних «швидких», які волонтери перегнали до України.⁵⁸ Ці машини, навантажені апаратами ШВЛ, перев'язувальними матеріалами, ліками, вже навесні 2022 прибули на передову і почали рятувати життя українців.

Фінансова підтримка також набрала обертів. Українська громада долучилася до загальнонаціонального рахунку Disasters Emergency Committee: Ukraine Appeal, створеного Британським Червоним Хрестом, але більший акцент зробили на цільових зборах. Благодійний фонд АУВБ тільки за перший місяць війни зібрав понад £2 млн приватних пожертв на оборону і гуманітарні потреби. (Додаток 2) Громади в різних містах влаштовували благодійні ярмарки – продавали домашню українську випічку, сувеніри, проводили лотереї – виручені кошти передавали на рахунки волонтерських організацій України. Однією з найбільших ініціатив став великий благодійний концерт у Бірмінгемі (серпень 2022 року), організований українськими музикантами Британії: він зібрав £90 тисяч для фонду «Повернись живим». Також представники діаспори долучилися як волонтери до загальнонаціонального телемарафону *Concert for Ukraine* (березень 2022 р.): у кол-центрі цього телемарафону чимало дзвінків від глядачів приймали українські іммігранти.

Українці у Великій Британії використали і політичні важелі, щоб наблизити перемогу України. Через міжпартійну депутатську Групу дружби з Україною в

---

⁵⁷ Support Ukraine LTD. Support Ukraine Coordination Hub. 2025. URL: <https://www.supportukraine.uk/>

⁵⁸ BBC News. Retired London ambulances donated to Ukraine. BBC News. 22.04.2025. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cg11d5ylj4o>

парламенті (APPG on Ukraine) громада передавала пропозиції щодо посилення санкційного тиску на РФ. АУВБ, зокрема, публічно вимагала негайно заморозити у Британії активи всіх російських олігархів і спрямувати їхні кошти на відбудову України. Частково ці вимоги були втілені: навесні 2022 року Лондон заморозив активи Романа Абрамовича та інших магнатів, заборонив експорт предметів розкоші до РФ – ці кроки відображали й запити української громади.⁵⁹

У питанні військової допомоги діаспора діяла методами «народної дипломатії». Українські активісти писали відкриті листи до тодішнього прем'єра Бориса Джонсона, а згодом до Ліз Трасс і Ріші Сунака, із закликом надати Україні більше зброї для захисту неба і землі. Ці звернення були опубліковані у провідній британській пресі й підписані відомими британцями українського походження. Уряд Бориса Джонсона і так займав проактивну позицію, але громада постійно стимулювала не збавляти темп. У підсумку Велика Британія однією з перших розпочала тренування українських новобранців (операція *Interflex*), надала високоточні ракети *Brimstone*, а в січні 2023 р. першою серед союзників оголосила про передачу Україні танків *Challenger 2*.⁶⁰ Українська громада зустріла це рішення з великим піднесенням і організувала символічну акцію подяки біля Вестмінстерського палацу, розгорнувши банер «Thank You, Britain». Цей жест широко висвітлювався у медіа і підкреслив, що підтримка України має в Британії міцний суспільний фундамент.

Українська діаспора постійно діяла і дипломатичними методами. Щоб тримати українське питання у фокусі уваги посадовців, громада брала участь у різноманітних заходах. Коли у жовтні 2022 р. Лондон приймав Міжнародну конференцію з відновлення України, АУВБ провела паралельний громадський форум, запросивши до слова українських мерів і волонтерів, які спеціально прибули з України. Це створило додатковий резонанс і позитивно вплинуло на

---

⁵⁹ Bond D. Russian oligarchs including Roman Abramovich could pay for Ukraine rebuild, says UK. The Standard. 17.03.2022. URL: <https://www.standard.co.uk/news/politics/russian-oligarchs-roman-abramovich-rebuild-ukraine-liz-truss-b988367.html>

⁶⁰ Ukrainian World Congress. UK to send Challenger 2 tanks and a lot more to Ukraine. Ukrainian World Congress. 16.01.2023. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/u-k-to-send-challenger-2-tanks-and-a-lot-more-to-ukraine/>

рішення конференції, зокрема, підтримали ідею спрямувати конфісковані російські активи на відбудову України (цю тезу просувала діаспора).

Протягом 2022–2023 років АУВБ та споріднені організації стали невід’ємною складовою механізму ухвалення рішень щодо підтримки України в Британії. Хоча британський уряд і сам зайняв жорсткий курс проти Кремля, діаспора підкріплювала його на суспільному рівні. Лідери громади встановили тісні контакти з парламентарями. У Парламенті регулярно проводилися брифінги за участі українських активістів – так, у травні 2022 року група волонтерів (дружини захисників «Азовсталі» та інші), яких привезла до Лондона діаспора, виступила перед депутатами, благаючи врятувати оборонців Маріуполя. Цей емоційний виступ відгукнувся у запитах депутатів до уряду щодо організації гуманітарних коридорів з «Азовсталі».

Українська громада вплинула і на формування британської політики щодо біженців. Програма «Homes for Ukraine», яка дозволяла британським сім’ям приймати українців у своїх домівках, значною мірою виникла з ініціатив волонтерських груп, де були активні українці та інші східноєвропейці. Коли програма стартувала у березні 2022 року, діаспора допомогла уряду розробити FAQ та інформаційні матеріали для спонсорів, щоб ті краще розуміли культуру і потреби українських гостей.⁶¹ Також АУВБ звернула увагу урядовців на необхідність підтримки самих спонсорів, аби уникнути зриву розміщення – ці зауваги врахували, і британським сім’ям, що прихистили українців, надали додаткову фінансову допомогу.

Варто зазначити, що й на місцевому рівні голос діаспори був чутним. У багатьох міських радах Британії депутати українського походження або друзі громади ініціювали ухвалення резолюцій на підтримку України, перейменування вулиць та площ на українську тематику. Зокрема, в Лондоні вулицю біля посольства РФ назвали Kyiv Road – символічний крок, який закріпив у міському просторі солідарність з Україною через саму адресу російської амбасад.

---

⁶¹ Association of Ukrainians in Great Britain. Frequently Asked Questions. Association of Ukrainians in Great Britain. 2025. URL: <https://www.augb.co.uk/faqs>

Інформаційний простір Британії у воєнний час також став ареною, де діаспора проявила себе. Українці активно співпрацювали з британськими журналістами, допомагаючи їм об'єктивно висвітлювати події. Український Інститут у Лондоні організував для медійників серію відкритих лекцій про історію українсько-російських відносин та сучасну українську культуру, щоб британські репортери глибше розуміли контекст і не повторювали російських кліше. Це підвищило якість матеріалів у пресі та поглибило розуміння справжніх причин війни.

Діаспорні українці вдавалися і до прямої дії проти російської пропаганди. У грудні 2022 року активісти пікетували лондонський офіс телеканалу RT (ще до повної заборони його мовлення), розгорнувши плакати з викриттям кремлівської брехні. Вони вимагали позбавити акредитації російських «журналістів»-пропагандистів – невдовзі після цього медіарегулятор Ofcom анулював ліцензію RT, визнавши його контент таким, що не відповідає стандартам об'єктивності. Таким чином, суспільний тиск діаспори фактично вплинув на ухвалення цього рішення.

Українці Британії боролися і з проросійськими наративами у соцмережах. Група українських ІТ-фахівців (деякі прибули ще до війни) створила волонтерську ініціативу моніторингу соціальних мереж та позначення фейкового контенту про війну. Вони тісно співпрацювали з командами модераторів Twitter і Facebook, передаючи списки акаунтів, що поширювали кремлівські тези, та наполягаючи на їхньому блокуванні.

На культурному полі українці у Великій Британії зосередилися на презентації свого надбання як невід'ємної частини європейської цивілізації – у протигагу спробам Кремля знищити українську ідентичність. У 2022–2023 роках пройшла низка заходів під гаслом #StandWithUkraine. Приміром, у серпні 2022 р. в Британській бібліотеці відкрилася виставка українських книжок і творів мистецтва, організована за сприяння діаспори, щоби продемонструвати глибину української культури. Український Інститут спільно з АУВБ провів цикл кінопоказів «Ukrainian Spring», де показували сучасне українське кіно та документальні стрічки про війну – і це був одночасно просвітницький захід, і

формат збору коштів (пожертви з кінопоказів пішли на підтримку українських режисерів, що наразі воюють).

Діаспора плекала і власні традиції, що набули нового значення. Попри війну, у 2022 та 2023 роках українці по всій Британії відзначили День Незалежності України 24 серпня – з підняттям прапора, концертами, ярмарками. Ці заходи стали радше актами солідарності, ніж просто святкуваннями: наприклад, у 2022 р. на Трафальгарській площі Лондона зібралося понад 10 тисяч людей (багато з них – британці), які разом слухали українські пісні та трансляцію звернення президента Зеленського. Тим самим діаспора використала культурну дипломатію «народного рівня», зміцнюючи підтримку України серед пересічних британців.⁶²

Українці Британії не послаблювали протестної активності протягом усієї війни. Крім згаданих перших мітингів, у Лондоні й надалі щотижня проходили пікети біля посольства РФ – кожен з акцентом на окремому воєнному злочині РФ. Кожна така акція отримувала висвітлення у місцевих ЗМІ та нагадувала британському суспільству про боротьбу, що триває. У квітні 2022 року діаспора провела яскравий перформанс біля Тауерського мосту: українська молодь розгорнула 30-метровий прапор України і встановила інсталяцію «Unbreakable», присвячену незламності Маріуполя – сюжет про це потрапив у вечірні новини BBC.

Українська громада мала у британському медіапросторі й своїх неформальних «амбасадорів» – авторитетних британців українського походження. Вони часто публічно висловлювалися на підтримку України та коментували події для BBC, Sky News та інших провідних медіа. Завдяки таким голосам діаспора доносила британській аудиторії український погляд на війну і спростовувала російські тези.

Велика Британія прийняла безпрецедентну кількість українських біженців. Станом на кінець 2024 року за програмою «Homes for Ukraine» та родинними

---

⁶² Ambrose T., Brown M. Thousands gather in cities across the UK in support of Ukraine. The Guardian. 27.02.2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/27/thousands-gather-in-cities-across-the-uk-in-support-of-ukraine>

візами до країни прибуло понад 200 тисяч українців.⁶³ Українська діаспора стала ключовим посередником їхньої адаптації. Ще на етапі запуску програми громада співпрацювала з урядом: АУВБ створила спеціальну веб-сторінку з детальними порадами як для українців, що збиралися їхати, так і для британців-спонсорів (пояснювала культурні особливості та правила спільного проживання), а також запустила гарячу лінію «Допоможи Україні» Hotline – українські студенти-волонтери приймали дзвінки від біженців і спонсорів, допомагаючи вирішувати різні питання.⁶⁴

Коли українці почали масово прибувати, громада широко відчинила двері своїх установ для новачків. При церквах у Лондоні, Манчестері, Брістолі організували щотижневі зустрічі Welcome Coffee Mornings, де новоприбулі могли познайомитися з місцевою громадою, отримати пораду, поділитися проблемами. Такі неформальні зустрічі дуже допомогли жінкам з дітьми, які опинилися в чужій країні – вони знайшли підтримку «своїх». Як відзначає осередок АУВБ в Единбурзі, від початку війни він «відіграє важливу роль у підтримці переміщених українців у Шотландії, співпрацюючи з урядом і громадськими організаціями для ефективної допомоги».⁶⁵

Новоприбулі українці дуже швидко влилися в діаспорне життя. Багато біженців володіють англійською та мають активну громадянську позицію, тож одразу почали волонтерити. Влітку 2022 р. група молодих українців, що поселилися у Лондоні, заснувала волонтерський рух London Ukrainian Volunteers – вони допомагали сортувати допомогу на складах, організували благодійні заходи та тісно співпрацювали зі старшими українськими організаціями. Синергія досвіду «старої» діаспори й ентузіазму «нової хвилі» відчутно посилила громаду.

---

⁶³ Home Office. Ukraine Family Scheme and Ukraine Sponsorship Scheme (Homes for Ukraine) visa data. Government of the United Kingdom. 20 грудня 2024 р. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/ukraine-family-scheme-application-data/ukraine-family-scheme-and-ukraine-sponsorship-scheme-homes-for-ukraine-visa-data--2>

⁶⁴ Association of Ukrainians in Great Britain. Frequently Asked Questions. Association of Ukrainians in Great Britain. 2025. URL: <https://www.augb.co.uk/faqs>

⁶⁵ Association of Ukrainians in Great Britain. Edinburgh AUGB Branch. Association of Ukrainians in Great Britain. 2025. URL: <https://www.augb.co.uk/augb-branch-pages/edinburgh-augb-branch>

Українська громада подбала і про довгострокову інтеграцію дітей та молоді переселенців. Близько 40 українських суботніх шкіл по всій країні безкоштовно прийняли сотні нових учнів, розширивши свої класи. Це дозволило дітям підтримувати рідну мову і культуру, спілкуючись з однолітками. Дорослих новоприбулих залучали до культурних гуртків – хорів, танцювальних ансамблів, театральних студій – де вони могли знайти друзів і займатися знайомою справою.

Деякі нові іммігранти стали публічним обличчям діаспори. Вони активно давали інтерв'ю британським ЗМІ, розповідаючи власні історії – діаспора допомагала організувати ці медіавиступи, щоб персоніфікувати образ українських біженців для британців (як освічених, працьовитих людей, що втекли від війни). Це сприяло збереженню високого рівня емпатії й підтримки серед місцевого населення.

Звісно, новоприбулі стикнулися і з труднощами – мовним бар'єром, психологічним стресом тощо. І тут знову допомогла діаспора: українські церкви організували групи психологічної підтримки, де працювали й фахівці з числа біженців. Декільком українським лікарям, які були змушені виїхати, громада допомогла підтвердити свою кваліфікацію у Британії і вони вже розпочали медичну практику, зокрема обслуговуючи своїх земляків.

Станом на 2025 р. українська громада Великої Британії практично подвоїлася кількісно за рахунок нової хвилі іммігрантів. Це стало викликом, але й можливістю. Діаспорні структури відчутно посилилися: з'явилися нові волонтери, проекти, ініціативи. Важливо, що «стара» і «нова» громади об'єдналися навколо спільної мети – допомогти Україні перемогти та зберегти українську культуру у вільному світі. Організації діаспори цілеспрямовано залучають нових людей до керівництва, оновлюючи свої ряди. Усе це гарантує, що підтримка України з боку Британії лишатиметься потужною, адже за нею стоїть згуртована та динамічна українська громада.

Отже, українська діаспора у Великій Британії стала важливим чинником, що суттєво вплинув на реакцію країни на війну. Саме завдяки наполегливості громади Лондон став одним із провідних союзників України – і за санкціями, і за

військовою допомогою. У британському суспільстві утвердився широкий консенсус підтримки України, основою якого стала українська громада. Сьогодні ця громада більша, згуртованіша та впливовіша, ніж будь-коли, її активність гарантує, що Сполучене Королівство твердо стоятиме на підтримці України аж до перемоги.

ВИСНОВКИ

Отже, підсумуємо отримані результати дослідження.

По-перше, було проведено історичний аналіз становлення українських громад у США, Канаді та Великій Британії. Дослідження показало, що кожна з діаспор

має власну траєкторію формування, зумовлену історичними етапами еміграції та політичною культурою держави, що цих емігрантів приймає. Українці Канади, які ще з початку ХХ століття вибудовували мережі кооперативів, шкіл та церкви, мають усталену інституційну структуру й помітну політичну представленість — зокрема, на урядовому рівні (віцепрем'єрка Христя Фріланд, міністри, депутати). У США діаспора більш розпорошена, але завдяки активності організацій, як-от Український конгресовий комітет Америки (УССА), Razom for Ukraine чи United Help Ukraine, здатна швидко мобілізувати великі ресурси. У Великій Британії українська громада менш чисельна, але після повномасштабної війни зросла майже вдвічі завдяки новій хвилі імміграції, і це сприяло активізації її політичної присутності. В усіх трьох випадках досвід минулих хвиль еміграції, наявність організаційної пам'яті та соціального капіталу стали вирішальними для ефективної відповіді на нові виклики.

По-друге, було виявлено, що з моменту початку повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 р. українська діаспора проявила надзвичайно високий рівень самоорганізації та адаптивності. Уже в перші години після вторгнення в усіх трьох країнах пройшли масштабні вуличні акції: у Вашингтоні — нічні мітинги біля посольства РФ, у Торонто — багатотисячна демонстрація біля парламенту Онтаріо, у Лондоні — пікет російського посольства та емоційні перформанси з пустими дитячими візками, що символізували вбитих українських дітей. Громади розгорнули пункти збору допомоги, запустили соціальні кампанії, влаштовували благодійні ярмарки та фестивалі. Важливо, що активність не обмежувалась емоційними реакціями, а переходила у стратегії довготривалого впливу — включаючи адвокацію, формування інформаційних ресурсів, співпрацю з журналістами.

По-третє, було оцінено реальний вплив діаспори на формування зовнішньої політики країн проживання. У США громадяни українського походження регулярно організовували дні адвокації у Конгресі (наприклад, Ukraine Action Summit), зустрічались із законодавцями, вимагали від Білого дому не лише гуманітарної, а й військової допомоги — аж до танків Abrams та систем Patriot.

У Канаді громада подавала офіційні звернення до уряду, лобіювала визнання Росії державою-спонсором тероризму, а також через суд намагалася скасувати виняток для російської газової турбіни. У Великій Британії, попри менші ресурси, українці активно взаємодіяли з APPG on Ukraine (міжпартійна група підтримки України в парламенті), а також брали участь у форумах з питань відновлення України. Саме під тиском цих громад значною мірою ухвалювалися рішення про військову допомогу, санкції, зміни до візових режимів і участь у міжнародних конференціях.

По-четверте, дослідження виявило, що повномасштабна війна стала поштовхом до глибокої трансформації самої діаспори. До діяльності долучилися тисячі новоприбулих українців, які прибули в межах програм *Uniting for Ukraine*, *CUAET* та *Homes for Ukraine*. Ці люди — журналісти, лікарі, волонтери, айтішники, митці — стали не лише реципієнтами допомоги, а й її активними учасниками. В Едмонтоні діаспора створила програму наставництва «*Buddy Program*», у Лондоні — рух *London Ukrainian Volunteers*, у Торонто — центр «*Ukrainian Welcome Centre*». Багато з новоприбулих стали публічними обличчями кампаній: давали інтерв'ю *BBC* чи *NPR*, виступали перед парламентами, ініціювали петиції. Завдяки цьому «нова хвиля» не конфліктувала з «старою» діаспорою, а навпаки — органічно доповнила її, модернізувавши її інструменти й стилі дій.

По-п'яте, доведено, що роль діаспори в умовах війни виходить далеко за рамки класичної допомоги. Йдеться про нову форму громадянської дипломатії, коли громади не просто репрезентують країну, а впливають на порядок денний приймаючої держави. У Канаді українці спонукали уряд першими у світі ухвалити офіційну заяву про визнання дій РФ геноцидом. У США — вони тиснули на Пентагон щодо зняття заборони на використання американської зброї по території РФ. У Великій Британії — домоглися заборони трансляції телеканалу *RT* та перейменування вулиці біля посольства РФ на *Kyiv Road*. Крім того, діаспори модерували культурний фронт: від благодійних концертів і арт-виставок до інформаційних кампаній у соцмережах (*#StandWithUkraine*,

#StopRussianAggression). Через ці дії вони формували міжнародний образ України як демократичної, модерної, культурної нації, яка заслуговує на підтримку.

Узагальнюючи, можна зробити висновок, що українська діаспора в США, Канаді та Великій Британії стала не лише допоміжним інструментом підтримки України, а повноцінним суб'єктом політичної дії на міжнародному рівні. Вона вплинула на рішення урядів, формування громадської думки, медійні наративи та навіть архітектуру безпекової політики союзників. В умовах гібридної війни, де фронти розташовані не лише на карті, а й у свідомості, дискурсі, цифровому просторі — діаспора стала новим стовпом опору. Її досвід вартий подальшого вивчення як модель громадянської активізації в умовах екзистенційної загрози. Це не просто підтримка з-за кордону — це стратегічна частина українського опору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Ambrose T., Brown M. Thousands gather in cities across the UK in support of Ukraine. The Guardian. 27.02.2022.
URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/27/thousands-gather-in-cities-across-the-uk-in-support-of-ukraine>
2. American Coalition for Ukraine. American Coalition for Ukraine.
URL: <https://americancoalitionforukraine.org/>
3. Association of Ukrainians in Great Britain. Edinburgh AUGB Branch. Association of Ukrainians in Great Britain. 2025.
URL: <https://www.augb.co.uk/augb-branch-pages/edinburgh-augb-branch>
4. Association of Ukrainians in Great Britain. Frequently Asked Questions. Association of Ukrainians in Great Britain. 2025.
URL: <https://www.augb.co.uk/faqs>
5. Basmat D. Thousands rally across Europe, Canada ahead of 3rd anniversary of Russia's full-scale invasion. The Kyiv Independent. 23.02.2025.
URL: <https://kyivindependent.com/thousands-rally-across-europe-canada-ahead-of-3rd-anniversary-of-russias-full-scale-invasion/>
6. BBC News. Retired London ambulances donated to Ukraine. BBC News. 22.04.2025. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cgj11d5ylj4o>
7. Beaumont H. Ukrainian diaspora in US, Canada rallies against 'surreal' attack. Al Jazeera. 25.02.2022.
URL: <https://www.aljazeera.com/news/2022/2/25/ukrainian-diaspora-in-us-canada-rallies-against-surreal-attack>
8. Bilovus L., Homotuk O., Nedoshytko I. The influence of the Ukrainian US diaspora on interstate cooperation: Ukraine-USA (1991–2018). Zaporizhzhia Historical Review. 2021. №4(56). С. 253–263.
URL: <https://eesiag.com/history/the-influence-of-the-ukrainian-us-diaspora-on-interstate-cooperation-ukraine-usa-1991-2018.html>

9. Bond D. Russian oligarchs including Roman Abramovich could pay for Ukraine rebuild, says UK. The Standard. 17.03.2022. URL: <https://www.standard.co.uk/news/politics/russian-oligarchs-roman-abramovich-rebuild-ukraine-liz-truss-b988367.html>
10. Brookings Institution. When Ukraine set course for Europe. Brookings Institution. 2023. URL: <https://www.brookings.edu/articles/when-ukraine-set-course-for-europe/>
11. Burnett A. Seizing Russia's Assets to Fund Ukraine's Victory: Canada's Way. European Resilience Initiative Center. 29.03.2024. URL: <https://european-resilience.org/analytics/seizing-russias-assets-fund-ukraines-victory-canadas-way>
12. Business Ukraine. The Ukrainian diaspora divide. Ukrainian Canadian Congress. 03.01.2011. URL: <https://www.ucc.ca/2011/01/03/the-ukrainian-diaspora-divide-business-ukraine-online-article/>
13. Canada-Ukraine Foundation. Over \$70 million in humanitarian aid reaches Ukrainians over the two years since Russia's full-scale invasion. Canada-Ukraine Foundation. 21.02.2024. URL: https://www.cufoundation.ca/wp-content/uploads/2024/02/Press-release_February-21-2024_final.pdf
14. Centers for Disease Control and Prevention. CDC Releases New TB Resources for Uniting for Ukraine Arrivals. Centers for Disease Control and Prevention. 8.09.2023. URL: <https://www.cdc.gov/tb/php/dear-colleague-letters/2023-uniting-for-ukraine-resources.html>
15. Davis P. Ukrainians in the U.S. use connections and art to support war effort. NPR. 14.04.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/04/14/nx-s1-5341352/ukranians-war-russia-invasion-ukraine>
16. Davis P. Ukrainians in the U.S. use connections and art to support war effort. NPR. 14.04.2025. URL: <https://www.npr.org/2025/04/14/nx-s1-5341352/ukranians-war-russia-invasion-ukraine>
17. Embassy of Ukraine in the USA. Dedication ceremony of the Ukrainian Famine-Genocide (Holodomor) Memorial in Washington DC. Embassy of Ukraine in

- the USA. 07.11.2015. URL: <https://usa.mfa.gov.ua/en/news/4897-dedication-ceremony-of-the-ukrainian-famine-genocide-holodomor-memorial-in-washington-dc>
18. Immigration, Refugees and Citizenship Canada. 2023 Annual Report to Parliament on Immigration. Government of Canada. 2023. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/corporate/publications-manuals/annual-report-parliament-immigration-2023.html>
19. Encyclopedia of Ukraine (2020). United States of America (entry on Ukrainians in the USA by Myron B. Kuropas). Internet Encyclopedia of Ukraine. URL: <http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CU%5CN%5CUnitedStatesofAmerica.htm>
20. Global Affairs Canada. Canadian Sanctions Related to Russia. Global Affairs Canada. 1 березня 2025 р. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia-russie.aspx?lang=eng
21. Government of Canada. Canada-Ukraine authorization for emergency travel: Key figures. Government of Canada. 26.07.2024. URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/immigrate-canada/ukraine-measures/key-figures.html>
22. JustServe. Ukraine Edmonton Mentorship Program. JustServe. 2022. URL: <https://www.justserve.org/projects/d692a264-ab88-4797-a493-9d2ea721db74/ukraine-edmonton-mentorship-program?shiftId=dc829ba7-9014-433a-9916-424086b5e152>
23. Lapshyna I. The Ukrainian (Post)Revolutionary Processes: Diaspora Mobilisations in the United Kingdom and Poland. Finisterra. 2021. Vol. LVI, No. 117, pp. 237–252. URL: <https://revistas.rcaap.pt/finisterra/article/view/19908/18603>
24. NATO. What we do. NATO. 2025. URL: <https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics.htm>

25. Razom for Ukraine. Ukraine and the Maidan. Razom for Ukraine. 2016.
URL: <https://www.razomforukraine.org/projects/policyreport/ukraine-and-the-maidan/>
26. Reuters. Ukrainian group to sue Canada for returning Nord Stream 1 turbine. Reuters. 13.07.2022. URL: <https://www.reuters.com/business/energy/ukrainian-group-sue-canada-returning-nord-stream-1-turbine-2022-07-13/>
27. Schwartz M. Antiwar protesters take to the streets around the world in support of Ukraine. WGCU PBS & NPR for Southwest Florida. 26.02.2022.
URL: <https://www.wgcu.org/2022-02-26/antiwar-protesters-take-to-the-streets-around-the-world-in-support-of-ukraine>
28. Schwartz M. Antiwar protesters take to the streets around the world in support of Ukraine. WGCU PBS & NPR for Southwest Florida. 26.02.2022.
URL: <https://www.wgcu.org/2022-02-26/antiwar-protesters-take-to-the-streets-around-the-world-in-support-of-ukraine>
29. Support Ukraine LTD. Support Ukraine Coordination Hub. 2025.
URL: <https://www.supportukraine.uk/>
30. The Ukrainian Welcome Centre. The Ukrainian Welcome Centre.
URL: <https://www.ukrainianwelcomecentre.org/>
31. Ukrainian Canadian Congress. Help stop Russian propaganda. Ukrainian Canadian Congress. 06.03.2022. URL: <https://www.ucc.ca/2022/03/06/help-stop-russian-propaganda/>
32. Ukrainian Congress Committee of America – Illinois Division. UCCA Illinois.
URL: <https://uccaillinois.org/>
33. Ukrainian Congress Committee of America. UCCA urges community to push White House on Ukraine weapons restrictions. Ukrainian World Congress. 28.08.2024. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ucca-urges-community-to-push-white-house-on-ukraine-weapons-restrictions/>
34. Ukrainian Institute. What is actually happening in Ukraine and how you can help. Ukrainian Institute. 2025. URL: <https://ui.org.ua/news/help-ukraine/>

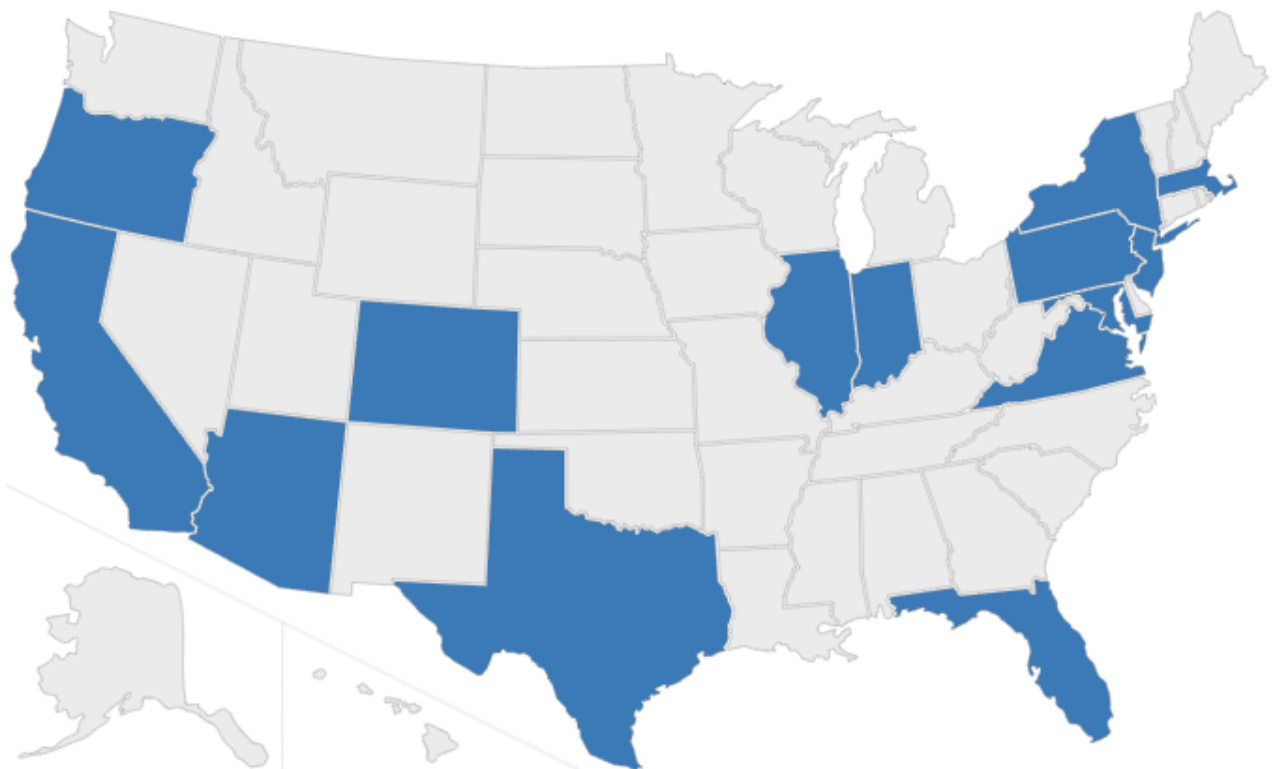
35. Ukrainian Welcome Centre. Ukrainian Welcome Centre. 2022. URL: <https://www.ukrainianwelcomecentre.org/>
36. Ukrainian World Congress (2022). Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now. (Історичний огляд імміграційних хвиль до Канади). URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>
37. Ukrainian World Congress (2022). Ukrainians in Canada: from the first wave of immigration to now. (Історичний огляд імміграційних хвиль до Канади). URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ukrainians-in-canada-from-the-first-wave-of-immigration-to-now/>
38. Ukrainian World Congress. «#FreeTheLeopards»: СКУ закликає Німеччину передати танки Україні. *Ukrainian World Congress*. 22.02.2025. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/free-the-leopards-cku-zaklika%D1%94-nimechchinu-peredavati-tanki/>
39. Ukrainian World Congress. UK to send Challenger 2 tanks and a lot more to Ukraine. *Ukrainian World Congress*. 16.01.2023. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/u-k-to-send-challenger-2-tanks-and-a-lot-more-to-ukraine/>
40. Ukrainian World Congress. Ukrainian diaspora in 78 countries plans worldwide events to support Ukraine to mark invasion anniversary. *Euromaidan Press*. 22.02.2025. URL: <https://euromaidanpress.com/2025/02/22/ukrainian-diaspora-in-78-countries-plans-worldwide-events-to-support-ukraine-to-mark-invasion-anniversary/>
41. Ukrainian World Congress. UWC welcomes U.S. Senate resolution recognizing the Holodomor as genocide of the Ukrainian people. *Ukrainian World Congress*. — 2018. — 5 ЖОВТНЯ. — URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/uwc-welcomes-u-s-senate-resolution-recognizing-the-holodomor-as-genocide-of-the-ukrainian-people/>

42. Ukrainians in the UK (2021). Ukrainians in the United Kingdom (онлайн-енциклопедія українців у Британії). Розділи: То 1939, 1939–1991, 1991–2021. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm>
43. Ukrainians in the United Kingdom. Ukrainians in the United Kingdom. 2021. URL: <https://www.ukrainiansintheuk.info/eng/01/ukrinuk-e.htm#1991-2021>
44. Белогорський М. Українці — ми не одні! Ми не забуті світом! STOP PUTIN! Putin — hands off Ukraine! Новини Придніпров'я. 17.09.2014. URL: [https://news.pn/uk/blogs/114217:contentReference\[oaicite:4\]{index=4}](https://news.pn/uk/blogs/114217:contentReference[oaicite:4]{index=4})
45. Валяренко Є. Україна – Канада: стратегічне партнерство воєнного часу. Prism UA. 12.11.2024. URL: <https://prismua.org/ukraine-canada/>
46. Голос Америки. Громадські організації української діаспори у США. Голос Америки. 24.08.2022. URL: <https://www.holosameryky.com/a/mapa-ukrainskih-organizacij-v-ameryci/6714569.html>
47. Грачевська Таміла, Ахмаджанова Дарія. Роль української діаспори у підтримці України в умовах російської агресії. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2023. №15(1). URL: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/1136>
48. Станіслав Лазебник. Незалежність України в долях закордонного українства. Український дипломатичний вісник. 2021. №15. URL: <https://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/15-2021.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Мапа поширення українських діаспорних громадських організацій у США та напрями їх діяльності станом на 24.08.2022

* Вірджинія, Меріленд та Округ Колумбія об'єднані в одну зону, тому що волонтерська діяльність цих організацій зосереджена на усій цій території.

[Вставити мапу](#)

Напрямки роботи: Гуманітарна допомога (26)

Медична допомога та реабілітація (8) Культурні проекти (14)

Робота з органами влади (4) Підтримка бізнесу (2) Робота з біженцями (3)

Робота з дітьми, молоддю (3) Освітні проекти (3) Військова допомога (3)

Медична допомога Україні (2) Медична допомога (1)

Гуманітарна, юридична допомога (1) Культурні, мовні, освітні проекти (1)

Розвиток громадянського суспільства (1)

Робота з переселенцями, гуманітарна допомога, терапія і реабілітація (1)

Реабілітація (1)

Пост АУВБ в соціальній мережі Facebook про безпрецедентну грошову підтримку України в перші два тижні війни

 Association of Ukrainians in Great Britain
8 березня 2022 р. · 🌐

Dear friends
Our Help Ukraine Emergency Appeal has just tipped over £2m. This is thanks to your generosity and that of the UK public. Thank you all!... **Більше**

[See translation](#)

Help Ukraine Emergency Appeal

£2,000,360 raised of £2,000,000 goal

33.5K donations

[Share](#)

[Donate now](#)

📈 1,721 people have just made a donation

👤 Vaida Kontrimiene
£50 · Recent donation

👤 The GoFundMe Team
£20,000 (Offline) · Top donation

[See all](#) [See top donations](#)

 Team fundraiser
 Anna Dezyk and Iryna Terlecky are organising this fundraiser in aid of Association of Ukrainians in Great Britain (AUGB).

   193

17 коментарів 46 поширень

 Подобається Коментувати Поширити

АНОТАЦІЯ

Бакалаврської /кваліфікаційної роботи

Тема: Вплив української діаспори в США, Канаді та Британії на політичну ситуацію довкола України

Студент: Забавський Назар Ігорович

Рік навчання, факультет: 4 рік навчання, ФСНСТ, спеціальність 052
«Політологія»

Науковий керівник: Старший викладач кафедри політології НаУКМА,
Шаповалов С.А

Рецензент _____

(вчений ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Дата захисту “ ____ ” _____ 20_ р.

Короткий зміст роботи:

Робота присвячена дослідженню впливу української діаспори в США, Канаді та Великій Британії на політичну ситуацію довкола України після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року. У роботі розглядаються основні механізми, через які діаспора вплинула на міжнародну політику, економічну підтримку та суспільну думку в країнах перебування, а також як ці фактори змінили зовнішньополітичну ситуацію України на світовій арені.

Дослідження охоплює хронологію подій, починаючи з перших днів війни, коли українці за кордоном мобілізувалися для організації протестів, збору гуманітарної допомоги та активного лобіювання політичної підтримки України серед урядів та міжнародних організацій. Важливу роль у цьому процесі відігравали українські громади, які сприяли формуванню суспільної свідомості

у країнах проживання, залучаючи до кампаній не тільки етнічних українців, а й інших громадян, які стали на бік України.

Окрему увагу приділено аналізу діяльності українських організацій та політичних активістів, які активно співпрацювали з урядами США, Канади та Великої Британії. Вони не лише забезпечували гуманітарну допомогу та фінансування для підтримки українських громад, але й здійснювали інтенсивне лобювання санкцій проти Росії, посилення міжнародної підтримки України та залучення західних країн до надання військової допомоги.

Висвітлено, як, завдяки зусиллям діаспори, вдалося утримати міжнародну увагу до війни, сприяти створенню антиросійської коаліції в Європі та за океаном, а також забезпечити стабільне інформаційне поле для підтримки України на міжнародних форумах. Важливим є також дослідження впливу цих процесів на розвиток української ідентичності та взаємодію з міжнародними спільнотами в умовах війни.

Робота підкреслює значення української діаспори як одного з важливих факторів, що допомогли Україні не лише зберегти свою суверенність, але й зміцнити міжнародну підтримку у складні для держави часи. Вона дозволяє краще зрозуміти, як активність діаспори вплинула на зовнішню політику країн, зокрема, США, Канади та Великої Британії, і яку роль вона відіграла у зміцненні політичного курсу України на міжнародній арені.

Short summary:

The thesis is dedicated to the study of the influence of the Ukrainian diaspora in the United States, Canada and the United Kingdom on the political situation around Ukraine after the beginning of Russia's full-scale invasion of Ukraine on 24 February 2022. The paper examines the main mechanisms through which the diaspora has influenced international politics, economic support and public opinion in the host

countries, as well as how these factors have changed Ukraine's foreign policy situation on the world stage.

The study covers the chronology of events, starting from the first days of the war, when Ukrainians abroad mobilised to organise protests, collect humanitarian aid and actively lobby for political support for Ukraine among governments and international organisations. An important role in this process was played by Ukrainian communities, which contributed to the formation of public consciousness in their countries of residence, involving not only ethnic Ukrainians but also other citizens who sided with Ukraine.

Special attention is paid to the analysis of the activities of Ukrainian organisations and political activists who actively cooperated with the governments of the United States, Canada, and the United Kingdom. They not only provided humanitarian aid and funding to support Ukrainian communities, but also lobbied intensively for sanctions against Russia, increased international support for Ukraine, and the involvement of Western countries in providing military assistance.

The article highlights how, thanks to the efforts of the diaspora, it was possible to keep international attention on the war, to promote the creation of an anti-Russian coalition in Europe and overseas, and to provide a stable information field for supporting Ukraine in international forums. It is also important to study the impact of these processes on the development of Ukrainian identity and interaction with the international community in times of war.

The paper emphasises the importance of the Ukrainian diaspora as one of the important factors that helped Ukraine not only preserve its sovereignty but also strengthen international support in difficult times for the state. It allows us to better understand how the diaspora's activity influenced the foreign policy of countries, including the United States, Canada, and the United Kingdom, and what role it played in strengthening Ukraine's political course in the international arena.